KERSTNUMMER

Het Iseghemsche Volk

Katholiek Volksgezind Weekblad

Eerste Jaargang. — Nr 2 — Zondag 22n December 1912

INSCHRIJVING
Een jaar : 3.00 fr. — 6 maanden : 2.00 fr.
Prijs per nummer : 5 cent.

DRUKKER-UITGEVER
We A. VAN MOORTEL-DE KEYSER
Rousselarestraat, 3, ISEGHEM.

Gewone aankondigingen : 20 cent. de reke.
Rechterlijke aankondigingen : 1 fr. de reke.
Groote en langdurige aankondigingen volgens overeenkomst.
Voor de aankondigingen buiten de twee Vlaanders, zich wenden tot Agence Havas, Martelaarsplaats, 8, Brussel — Beursplaats, 8, Parijs — Cheapside, 113, Londen

ONS KERSTNUMMER.

We geven ook dit jaar een **Kerstnummer,** *al komt Kerstdag nu maar Woensdag aanstaande. We laten nooit na een Kerstnummer te geven : immers Kerstdag is voor ons het licht in den hemel, de sterre die onzen weg beglanst. Neem Kerstdag weg, en onze overtuiging valt : we mogen verdwijnen. Kerstdag is het begin en de grondslag van ons geloof, en uit ons geloof leven we. Kerstdag is voor ons dus* **de** *groote gebeurtenis. En daarom geven wij ieder jaar een Kerstnummer.*

GLORIE ZIJ GOD EN VREDE DEN MENSCHEN

Aanbidding der Herders, door P. P. Rubens.

Dit prachtig schilderijtje behoorde vroeger als kandelaarsstukje tot het drieluik in de St-Janskerk te Mechelen, werd door de Franschen ontvoerd, maar nooit weergegeven. Nu berust het in 't museum te Marseille.

Aanbidding der Koningen, te Antwerpen, door P. P. Rubens.

KERSTDAG : De gebeurtenis zelf.

A.

HET OUDE VERBOND.

Als een lichtzuil glanst door gansch de oudheid, het wonderbare feit

van het geloof aan éénen God alleen (1)

bij het kleine dulle volk van Israël. Verleiding der omgeving en eigen drift hebben soms wel dat geloof wat gedempt ; nooit echter werd het ten volle uitgedoofd. En dit, terwijl al de volkeren over geheel den aardbol rondtastten in de duisternis van avergeloof en van ongeloof. Hoe dit feit te verklaren ?

* * *

Menige uitlegger is opgestaan, maar heeft onverrichter zaak weer in zijn schelp moeten kruipen.

Dat monotheisme, dit is dat geloof aan éénen God alleen, is te verklaren *uit het midden* waarin het Israelitische volk geleefd heeft. De eentonigheid der woestijn perst het denken samen, zei men. « De woestijn is monotheistisch » declameerde de oppervlakkige, geestrijke Renan !... In denzelfden zin spraken anderen. (Ottley ; Meyer). Edoch, nu lachen de geleerden met dezen uitleg : « men zal eer uit de woestijn zoet drinkwater kunnen graven dan monotheisme » spotte de nieuwere vorscher Eduard König.

* * *

« Neen ! niet zoo », zeiden anderen. « De uitleg is eenvoudig te vinden in *de rapheid van vernuft* bij de Joden : uit de natuur rondom zich zijn ze eenvoudig opgeklommen tot den boven de natuur verheven, persoonlijken, onstoffelijken schepper der natuur, tot den éénen God ». Dezen vergeten echter te zeggen waarom alléén de Joden uitzondering maken bij al de volkeren uit het Oosten, en van geheel de wereld.

* * *

Anderen nog houden staan, dat de volkeren vanzelf volmaken in godsdienstige opvatting, door *een natuurnoodzakelijke ontwikkeling*. Edoch dit is eene in 't algemeen volkomen onbewezen stelling. Daarbij alle bekende feiten, spreken, bij de volkeren in 't Oosten, de zestelling tegen. Overigens kon men deze ontwikkeling nog vaststellen, dan bleef immer nog de vraag : waarom is slechts één volk alleen, zoo hoog gestegen als het Israëlitische in zijn godsdienstige opvattingen ?

* * *

Anderen ten slotte, willen door « *ontleeningen zoo wat te allen kante* » den passenden uitleg brengen. Edoch, daargelaten weer dat alle hunne redeneeringen loos en onvast zijn, immer blijft het onverklaarbaar hoe slechts één volk zoo hoog is opgestegen.

En zoo, buiten en boven den natuurlijken uitleg van alle zoogezegde geleerden, blijft daar bij de Israëliten het geloof aan den éénen waren God, glanzen als een zon, stralend uit den hemel van Gods veropenbaring.

* * *

Het tweede feit dat slaat is het feit

van den zondenval der menschen, en de belofte van een Verlosser. (2)

De verre gedachte aan een vroeger gulden tijdperk is bij vele volkeren bewaard gebleven. De Indiers en de Persen, de Egyptiers zoowel als de Pheniciers, de Assyriers en Babyloniers, de Grieken evenals de Romeinen hebben die gedachtenis bewaard. Maar nergens is ze klaar uitgesproken als in den Bijbel.

* * *

En hier nu, hebt ge eeuwen na eeuwen de ontwikkeling van

het beeld van den Verlosser,

dat op den duur zóó klaar is geteekend, dat alles schier, op voorhand, van Hem bepaald en gekend is.

Hij zal geboren worden uit een vrouw, uit een jonkvrouw ; uit Sems nageslacht ; spruit zijn van Abraham, Isaak en Jacob ; uit het geslacht stammen van Juda en David.

Hij zal verschijnen na den val van Davids koningshuis ; na 69 jaarweken te tellen van af het edikt, toelatende den opbouw van den tempel ; nog voor de tempel zal verwoest worden. Hij zal geboren worden te Bethleem.

Goddelijke waarde zal Hij hebben : zijnde eeuwig van afstamming, Godes Zoon, hebbende goddelijke eigenschappen.

Koning zal Hij zijn, priester en profeet. Een vriend van armen en bedrukten. Zijn werk zal in Israël maar weinig gevolg hebben, en zich ook tot de Heidenen uitstrekken.

Lijden zal Hij. Bij een groot deel van 't volk van Israël zal Hij tegenspraak ontmoeten ; onder de boosdoeners zal Hij gerekend worden ; de zijnen zullen Hem verlaten. Aan het kruis zal Hij sterven, door allen bespot.

Doch glorierijk zal Hij verrijzen. En zitten daarna ter rechterhand zijns Vaders.

Van Jerusalem uit zal zijn rijk zich uitbreiden. Over de gansche aarde zal het strekken, en eeuwig zijn. En overal vrede en geluk verspreiden. (1)

* * *

En zie

B.

DIE VERLOSSER IS GEKOMEN !

Als een nederig kindje geboren, uit de Maagd Maria, in het arm stalletje te Betheem, toen Augustus keizer van Rome was, Cyrinus gouwheer in Syrie.

In de stilte van het huisje van Nazareth is het opgegroeid. Op twaalfjarigen ouderdom verscheen het in den tempel te Jerusalem ; op dertigjarigen ouderdom onder het volk.

En nooit heeft iemand gesproken, zooals Hij daar sprak. En nooit heeft iemand werken gedaan, zooals Hij daar deed. En het volk riep uit : « Gij zijt waarlijk de Messias, de Beloofde ! » Hij zelf daarbij zeide : Ik ben de Zoon van God !.. »

* * *

Als een God heeft Hij geleefd, gewerkt, is Hij gestorven en verrezen. En zijn rijk is van uit Jerusalem verbreid over geheel de aarde. En een einde zal het niet meer hebben !... Waar het verschenen is, heeft het geluk en vrede gebracht. Waar het verdwenen is, is geluk en vrede verdwenen. Buiten Hem is geene zaligheid, geen heil. Hij is de weg, de waarheid en het leven !

* * *

Negentien honderd en twaalf jaren zijn verdwenen sedert de komst van Christus op de aarde. Wat al veranderingen zijn er gekomen. Nog meer en nog grooter zouden ze geweest zijn, waren de menschen altijd Christus getrouw gebleven ! Maar niet alleen dit : al te veel vergeten de menschen de weldaden die ze Christus verschuldigd zijn. Wij trachten ze hun wat te herinneren.

(1) Zie Nikel : Der Ursprung des alttestamentischen Gottesglaubens.
(2) Zie Nikel : Die Biblische Urgeschichte.

KERSTDAG en de Maatschappij.

I.

De Maatschappij vóór Christus.

De menschen doolden rond in de duisternis,

onwetend geworden van al het hoogere.

De Godsgedachte was heel en al verduisterd, vervormd en verlaagd of weggezonken. Tot zonden en driften toe werden vergoddelijkt.

Over *hunne eindbestemming* waren de menschen ook veelal in onwetendheid. Over *hun eigen wezen* hadden velen geen gedacht meer. Ze leefden, overrompeld door hunne driften, geen ander uitkomen ziende aan hun beestenleven dan een ellendig vergaan in den niet, zonder hoop op verder leven.

Het huisgezin

was een slavengedoe geworden. In de meeste landen, was de vrouw heelemaal aan den man onderworpen, die luierikte, en leefde op den arbeid zijner vrouw of vrouwen. De kinders groeiden op zonder zorg, zonder zorg schier voor 't lichaam, en zonder zorg heel en gansch voor de verstandelijke en zedelijke ontwikkeling : de zwakkelingskes of de onnuttig geoordeelden werden eenvoudig van kant gemaakt. En deze barbaarschheid werd door de wetten toegelaten, door de wijzen goedgekeurd !

De economische toestanden

waren niet beter.

Genieten en leegvellen werden aanzien als het ideaal van 't leven. « Het ware voorrecht van den vrijen man » schreef Aristote, de grootste onder de wijsgeeren der Oudheid, « is niet de vrijheid, maar het nietsdoen ! » (Aristote, Staatsrecht II, VI, 2). Als het zoo was, dan was dwangarbeid van velen noodzakelijk. Inderdaad, volgens al de heidensche schrij-

(1) Zie Döller : Die Messiaserwartung im Alten Testament (Alle bij Assendorf-Münster).

vers, en volgens de wetten en gebruiken overal, was de slavernij een natuurnoodwendige instelling. « Er zijn menschen die geboren worden om slaven te zijn, even als anderen om hunne meesters te wezen » schreef dezelfde allergrootste wijsgeer Aristote. (Staatsrecht I, II, 8-20).

En het Staatsleven?

Als een vaststaande waarheid, waaraan nooit iemand dacht te kunnen twijfelen, gold het algemeen dat: de enkeling gemaakt was voor den Staat. Schrikkelijk waren de gevolgen dezer dwaling. Alles moesten de burgers veil hebben voor den Staat. De Staat, belichaamd in den persoon van den keizer, eischte zelfs godsdienstbetoog: de Staat had *zijnen* staatsgodsdienst, en het voorwerp er van was de keizer!

't Is waar, de Staat-God, als weêrgave voor al die vereering en platligging, beloofde welstand en geluk. Deze welstand en geluk, waren, zooals we zegden, kermis en leegloopen voor een klein getal — de Staat-God was niet rijk en niet machtig genoeg om allen te gerieven! — en voor dit laag stoffelijk genot van eenigen moest hij de massa doen slaven — en hij deed het.

Doch ook de bevoorrechte genieters hadden geen onbepaald geluk: vrouwen, kinders, armen, plebeiers zaten elk in zijn hoekje geduwd, afgescheiden van 't hooger volk en beroofd van een of meer der heiligste menschenrechten.

Maar zelfs de grooten, de rijken, waren slaaf van den Staat, en van den keizer-god. Een scheeve blik van hem, en ze mochten zich uit de voeten maken: vielen ze bij den keizer in ongenâ, dan trokken ze huiswaarts, en openden zich de aderen in hun bad.

Zoo woog op den heidenschen staat, de verdrukking van hoog tot laag: van mannen op vrouwen en kinders; van vrije mannen op slaven; van staatsburgers op vreemden; van rijken op armen; van staatsgezag en van keizer op allen. Het staatsbelang was het eenige richtsnoer. Had men dit voldaan, alles was goed: schelmstukken zelf ten bate van den staat bedreven, golden als eerlijk. Men mocht verdwijnen, in het niet! Want een hooger leven besefte men niet, noch hier op aarde noch na den dood.

II.

De maatschappij na Christus.

Christus is in de wereld gekomen. En eerst en vooral

heeft Hij licht geworpen op het leven en zijne geheimen.

Hij heeft den mensch de *wereld* aangetoond, maar met *God als middenpunt*. Hij heeft *den mensch zijn waarde* aangewezen, oneindig verre boven het dier; en daarbij zijn *bovennatuurlijke verheffing* tot kind van God teruggebracht. Hij heeft *aan 's menschen leven, een doel* getoond en *een weg* naar dit doel. Hij heeft den mensch *de middelen* in de hand gegeven om dit doel te bereiken.

Verder nog, heeft Hij alle menschen *als broeders* aangewezen in God, hun aller Vader en Verheffer. Maar niet alleen zoo, heeft Hij tusschen de menschen de liefde weêr opgewekt: maar Hij heeft *alle betrekkingen* geregeld, elke groepeering hare wetten gesteld. En uit het aldus ontstaande evenwicht den vrede op aarde doen worden.

Den enkeling

heeft Hij in orde hersteld. In plaats van het dierlijke: « geniet, laat al uwe driften maar los! » — heeft Hij het zuiver-menschelijke voorgehouden: « onderdruk uwe driften; verloochen het lagere deel van u zelf, opdat het hoogere vrij opleve; laat het verstand u voorlichten, en wees de wil uw stuur- uw leidkracht; en grooter en meer mensch zult gij door deze dwangkuur worden. »

Vooral heeft Hij den mensch weêr tot het bovennatuurlijke verheven. En hem de middelen ter hand gesteld, om op deze bergbaan veilig vooruit te stappen.

Het huisgezin

heeft Hij weêr op zijn vaste grondslagen gezet: de vrouw niet langer slavin, maar gezellin van den man; één man voor eene vrouw en wederzijds; man en vrouw door een band van liefde, een band voor 't leven gebonden; het gebruik van 't huwelijk niet aan het ingeven van den drift, 't zij vleeschelijke drift, 't zij gemakzucht overgelaten; maar aan de strenge voorschriften der natuur der daad en der bestemming dezer daad.

De betrekkkingen tusschen armen en rijken, tusschen werknemers en werkgevers heeft Hij geregeld.

De eigendom is geen volstrekt eigen goed. Alle menschen moeten kunnen leven op aarde. Eerst en vooral, *moet* de loon noodzakelijk derwijze zijn dat de arbeider er gevoeglijk van kan leven. En daarbij, zelfs als de rechtvaardigheid over geen deel van 't loon laat recht hebben, moet de liefdadigheid nog immer werken. Bemint uwen naaste als u zelf, is een gebod zoo groot en zoo heilig als het eerste gebod, het bemin uwen God, zei Jezus. Dus: al wat men wil dat ons zou geschieden in gelijkaardig geval, moeten wij aan anderen doen. 't Mag dus niet zijn dat de eenen zwelgen en brassen; de anderen te weinig hebben; dat de eenen verdrukken, de anderen verdrukt worden. Dat alles is niet christelijk.

Ook in den Staat

heeft Christus ingegrepen, en de ware vrijheid, en de waardigheid van den enkeling, het huisgezin, de beroepsmaatschappij beschermd tegen de almacht van het staatsgezag. De staat moet dit alles niet opslorpen, maar helpen. In 't bijzonder mag hij den mensch de bereiking van zijn einddoel niet moeilijker maken: hij moet het vergemakkelijken.

* * *

Helaas, waarom keeren zoovelen zich van deze waarheid en vrede-aanbrengende leer van Christus af?... Waar zij wordt toegepast, heerscht vreugde en geluk!... Meer dan eens heeft de maatschappij dat ondervonden, daar bewijs van gegeven. Waarom wordt zij in den wind geslagen, met de voeten getreden, door zoovelen, die zich nogthans als apostels van waarheid en geluk uitgeven?

Velen hebben zich in de laatste tijden van Christus afgescheurd, tegen Christus gekant, nevens Christus willen voortleven. Doch allen komen vanzelf uit op de principen van het heidendom: principen van ikzucht en zoo verdrukking van alwie ondergeschikt is; principen vooral en ten slotte van almacht en vergoding van het Staatsgezag. Onderzoekt in al de thans geroemde stelsels van socialisme en liberalisme eens de hoofdgedachten. En ge zult zien, dat ze ons naar het heidendom willen terugvoeren.

Wij integendeel willen niet meer achteruit naar het heidendom, de barbaarschheid. Wij willen vooruit naar een zuiver, weêrom daadkrachtiger Christendom.

KERSTNACHT EN DE DICHTERS

Rondom het koud en kil stalleken van Bethlehem brandt en gloeit een gloed van allerdiepste schoonheid en aangrijpende dichterlijkheid.

Met onweerstaanbaren drang worden groote kunstenaren, dichters en zieners naar Bethlehem gedreven.

Die machtige eenvoudigheid, die prachtige schamelheid, dit samentreffen der brooze menschelijkheid met de eindelooze groôtheid der Godheid, doorzindert geheel hun wezen.

Zij voelen daar 't oneindige en 't moet er uit: hunne zinderende ziel moet zingen.

De groote *Vondel* staat er voor verrukt en zingt:

O Kerstnacht, schooner dan de dagen,
hoe kan Herodes 't licht verdragen,
dat in uw duisternisse blinkt!

Wat prachtvertoon die « Kerstavond als de sneeuw vliegt, als het buiten koud is en de wind in de kave zingt! »

Sober maar grootsch wordt geheel dit wonder tafereel door *Guido Gezelle* afgelijnd:

Een schamel vat,
wat hooi en strooi,
vier planken en vier staken
en Hem daarin
die alle macht
kan breken en kan maken!

Dit eenvoudig tafereel ligt daar, voor de oogen van den diepen ziener Guido Gezelle, als een keerpunt in de geschiedenis van het menschdom:

Rechtveerdigen, staat op nu,
geen tijd van slapen meer;
de dageraad verkondigt
de komste van den Heer;
de tijden zijn geleden,
de gramschap is voldaan:
evigilate justi
staat op, voortaan!

De menschheid lag in de duisternissen gezonken. Maar nu is het Licht verschenen:

Hoe menigvuldige eeuwen
hoe menig honderd jaar
en daalde in onze ellende
noch zon, noch mane klaar;
daar zaten wij verwezen
verloren en vergaan:
evigilate justi
't is licht voortaan!

De breeddenkende dichter *Lodewijk Dosfel* zinkt neder in aanbidding voor dit hemelkind:

Ik heb geen myrrhe
en heb geen goud; wat dichtkunst, wierook,
dien God mij gaf, om voor zijn Zoon
te slingeren ter Zijner eer.

En de rijkbegaafde dichter *Prosper Van Langendonck* moet zijn drang naar Bethlehem uitstorten in zijn Kerstlied:

Wij hooren immer
die psalmen klinken
om 't heilig Bethlehem.
Wij zien nog immer
die sterre blinken
op 't heilig Bethlehem.
Nog heel ons ziele streeft daarhenen;
Daar is ons 't eeuwig heil beschoren:
Daar is een Kindeken, een Kindeken geboren!

Buitenlandsch overzicht.

DE BALKANS

Terwijl de afgezanten der Balkans en van Turkije te Londen de vredevoorwaarden aan 't bespreken zijn, wordt de **oorlog** voortgezet **tusschen Turken en Grieken.**

't Is bijna uitsluitend op zee dat de vijandelijkheden voortgaan, aan den ingang der zeestraat der Dardanellen en rondom het eiland Chios, waar de oorlogschepen malkander beschieten.

Te lande werden eenige aanvallen gedaan rondom de stad Janina, dicht bij Griekenland gelegen. Erg zal het niet geweest hebben, want Turken en Grieken beweeren alle twee den vijand achteruit gedreven te hebben.

* * *

Maandag begon te Londen de **bespreking der vrede.**

De vier bondgenooten zijn eensgezind in hunne handelwijze en zullen die eensgezindheid, zeggen zij, door niemand laten verbrokkelen. De Turken en sommige andere landen wenschten oneenigheid te zien ontstaan tusschen de Balkanstaten. Doch de vier bondgenooten hebben verstand genoeg om te zien dat eendracht hunne macht is.

Wat de vrede-gezanten onder malkaar vertellen, zullen wij niet voortvertellen, want zij werken met gesloten deuren, en staatslieden zijn niet gewoon uit de school te klappen.

Daaruit kunt ge verstaan dat al de groote en kleine profeten die in de dagbladen den uitslag der onderhandelingen voorspellen, moeten aanzien worden als valsche profeten.

DE NOORDPOOL-ONTDEKKER.

De ontvangst van kapitein Amundsen ten stadhuize te Parijs.

De noordsche kapitein Roald Amundsen, die den 17 December 1911 de Noordpool ontdekte, heeft hierover te Parijs in de Sorbonne eene voordracht gegeven, welke hem veel bijval verwierf.

Zijne zucht naar reizen werd opgewekt door de roemrijke daden van Nansen, die den 30 Mei 1889 te Christinia werd ingehaald, na met shis, (lange platte sneeuwschaatsen) Groenland te zijn doortrokken.

Na den dood zijner moeder, in 1894, verliet Amundsen zijne geneeskundige studiën om zich aan poolreizen te wagen. In 1895 verwierf hij zijn diploma van kapitein ter lange vaart, hij nam deel aan de belgische zuidpoolexpeditie en stond hierbij kapitein de Gerlache trouw ter zijde.

Binst de overwintering in de zuidpoolstreken, vatte hij het gedacht op, den noordwestelijken doorgang te zoeken, welks opsporing sedert de XVIe eeuw reeds zooveel menschenlevens kostte.

Met goedkeuring van Nansen heeft hij den opsporingstocht aangevangen en is ten volle geslaagd, zoodat hij den 17 December 1911 de noordpool bereikte.

UIT ALLE LANDEN.

Nog een oorlog? — Men had het bericht rondgestrooid dat China een eigen bestuur aan Mongolië toestond. Het was eene valsche tijding.

De waarheid is dat het geweldig spant tusschen Rusland en China. Rusland heeft aan China laten weten dat eene breuk op handen is indien de Mongoolsche kwestie niet geregeld wordt.

Mongolië beweert onafhankelijk te zijn sedert het ontstaan der Chineesche republiek.

De Mongoolsche prinsen houden staan dat zij aan China verbonden waren door een persoonlijken band: den Keizer.

« Nu de keizer verdwenen is, zeggen zij, zijn wij onafhankelijk en behooren wij tot de Chineesche republiek niet. »

Doch de Chineesche republiek verstaat het zoo niet en beschouwt voort Mongolië als eene Chineesche landstreek.

Om hare eischen te doen gelden hebben de Mongolen de bescherming van Rusland dat ze ondersteunt.

De betrekkingen tusschen Rusland en China zijn zeer gespannen en men vreest een oorlog in het verre Oosten.

* * *

Dr Wilson, de nieuwe voorzitter der Vereenigde Staten van Amerika, is nog in dienst niet, en reeds wordt hij door allerhande anarchisten en roovers, met de dood bedreigd.

Drie gebroeders werden aangehouden die reeds zeven dreigbrieven schreven waarin zij hem verwittigden dat hij zou gedood worden, gelijk zijn voorzaat Mac Kinley, indien hij geen 25,000 fr. opstuurde vóór den 15 dezer.

Staatshoofd zijn is een gevaarlijk ambacht!

* * *

Nathan, burgemeester van Rome, Jood en vrijmetselaar, komt door de Fransche regeering grootofficier van het Eerelegioen benoemd te worden.

Nathan is dezelfde die den 20 September 1910 eene droevig beruchte redevoering uitsprak vol schandelijke lasteringen tegen den Paus en de Kerk.

Deze redevoering werd geheel de wereld door afgekeurd, zelfs door Joden uit Londen en Berlijn.

Nu komt de Fransche regeering hem beloonen voor zijne anti-pauselijke beleefdheid!

« De katholieken van geheel de wereld, schrijft de *Osservatore Romano,* het blad van het Vatikaan, zullen eens te meer met smert kunnen bemerken hoe onhoudbaar de toestand van den Paus in Rome is. En nochtans hadden de overweldigers der pauselijke staten plechtig beloofd dat het Pausdom in Rome ten allen tijde eene ongestoorde en vreedzame verblijfplaats zou vinden. »

Op Zondag 8 December laatstleden, deed Nathan eene nieuwe oorlogkreet hooren tegen het Vatikaan. En de Italiaansche regeering zwijgt!

Waar blijven hare schoone belooften?

* * *

Een nieuwe voorzitter zal op 17 Januari aanstaande gekozen worden. De zevenjarige diensttijd van M. Fallières is uit.

Tot hiertoe is nog niemand als kandidaat opgekomen. Liefhebbers zijn er nochtans genoeg, maar zij wachten tot aan de laatste dagen, uit voorzichtigheid, opdat men den tijd niet zou hebben ze te wikken, te wegen en af te breken.

KRONIEK VAN DE WEEK.

Stom-koppen: Wie dat? De jongens der vrije scholen. Dat zegde de zeer verstandige Heer Demot, liberaal gemeenteraadslid van Brussel. Merci! wel bedankt menheer en... van 's gelijke.

En dat alles omdat de vrije scholen te Brussel een toelage vragen aan de stad voor de schoolsoepe. Dat miek den heer Demot razend en hij lapte 't uit: De vrije scholen zijn fabrieken van stom-koppen.

Hadde M. Demot een zuster, 'k wedde vijf tegen een dat het ook een stomkop is! Want 't gaan vele dochters van liberalen naar nonnekens-pensionaten om te leeren ... stomkoppen worden.

Als 't nu geen waar is dat we allemaal stom-koppen zijn.... omdat M. Demot dat heeft gezeid! Ik weet ook iets: Hij heeft alleszins zijn verstand niet getoond met dat te zeggen!

—

De Legerwet. Verschillende liberalen zullen de wet stemmen zooals ze gaat en staat.

Aan een anderen kant werd er door den Boerenbond gevraagd dat niet meer dan 3 zoons per gezin zouden binnengeroepen worden. Ziet ge, als *'t kan zijn*, dat is redelijk. Als er maar 49 o/o dienstplichtigen ingeroepen worden zou men dat ook in die proportie van 49 per honderd kunnen toepassen op de huisgezinnen.

Een ander punt: De heer minister van oorlog heeft aan alle korpsoversten een brief gezonden over 't gebruik van de vlaamsche taal in 't leger. Dat is zoo een eerste stap en als de minister begint te stappen mogen we 't niet laten bij zitten. We moeten hard door werken.

Bij voorbeeld, 't moet wel bepaald zijn dat men het examen van korporal kan afleggen uitsluitend in 't vlaamsch of uitsluitend in 't fransch; dit wil zeggen in één enkele taal en niet in twee, want de werklieden zouden 't schaap zijn. En dat mag volstrekt niet zijn.

—

Dood en een ooge uit. 't Is van de algemeene werkstaking. Wordt er nog gespaard? Wordt er nog propaganda gemaakt? of slapen ze lijk de mieren?

Hoe schikken de sossen dat nu te doen?

Zullen ze 't geld nu weergeven? Of zal 't in bons zijn bij de cooperatieven, of zal 't voor wat anders dienen? Zullen we 't weten? Of zal 't zijn lijk in den tijd: kan wel speken, wil nie speken.

—

De wet op de herbergen. 't Schijnt dat de brouwers kwaad zijn. 't Is mogelijk en ik kan hun geen ongelijk geven!! Bah neen ik! Maar ze moeten zij dan ook verstaan dat ik in 't geheele niet kwaad ben en ze mogen mij dan ook geen ongelijk geven! Dat is 't verschil tusschen brouwer zijn en geen brouwer zijn.

De Kamer-kronikeur van ons blad was verleden week voor de wet niet. Kwestie is hij al niet bekeerd. Ik ben er wel voor; om verschillende redens.

1) Als er een huis te pachten kwam, de brouwer kocht of pachtte en 't was... herberg. Een enseigne, een toog, wat pinteglazen en... de menschen moeten toch in een huis wonen al was 't een herberg. Maar nu; ja nu... 't is van dokken... 3 of 400 mokken.

2) 't Was al verre gelijk wie een herberg pachtte. Gingen de herbergiers voort, er kwamen toch anderen, soms drie vier op een jaar; alla een per getij! Maar nu zal 't anders zijn. De brouwer zal moeten zien *wie* er in zijn herberg komt... anders is 't ieder keer... dokken.

3) Die nu wil kotje houden of dooze loopt gevaar zijn herberg te zien sluiten; en als de gemeente een beetje oppast... ze zullen buiten vliegen. Jamaar de brouwer zou met een zijn duiten zien vliegen en zal een beetje meer letten.

4) 't Zal niemand meer zooveel goest hebben herberg te houden want de brouwer zal zeggen.... 't Is pacht voor zoolange en gaat ge voort ge zult zelf die mokken mogen... dokken. Peist ge 't ook niet?

En alzoo komt het dat die wet waarlijk veel aanleg heeft om te deugen.

Maar..., 't ware raar dat er geen maar bij ware, we moeten zorgen dat we de wet niet laten oplangen of verwateren; anders zijn we den uil van 't spel.

De deftige, eerlijke brouwers die niet iedereen in hun herbergen aanveerden, zullen daarom niet kwaad zijn en de andere! Ba, ze zijn niet te beklagen... en 't en zal daarom geen een Belg van den dorst sterven.

Onze Kamers.

Over 't ongeluk van de « Westhinder » werd in de Kamer gesproken. Algemeen was de deelneming van wege de Kamerleden.

Daarna heeft de Kamer de bespreking hervat over de onlusten te Luik. Vooral hierover werd gehandeld, dat de heer Troclet, socialist, zich zelf tegensprak, in zijn rede in den gemeenteraad te Luik en in zijn rede in de Kamers. In 't lokaal der socialisten was deftig volk. Van uit *La Populaire* werd niet geschoten, misschien wel van dicht er bij, zoo zegt Troclet.

Deftig volk was er wel in La Populaire, antwoordt minister Berryer, maar er was ook ander volk en 't bewijs is dat op 3 Juni in La Populaire drie mannen waren die op 8 Juni een moord bedreven te Sèvres. De heer minister geeft hunne namen. Daaruit blijkt het eens te meer dat zoo alle socialisten daarom geen leelijkaards zijn dat er ten minste vel leelijkaards onder de socialisten zijn.

Eindelijk kwam het tot stemmen en rechts tegen links werd de houding der regeering goedgekeurd. De liberalen moeten het maar weten als zij de opstootjes goedkeuren, ze hebben ten anderen de eerste lessen zelf gegeven.

Nu is het over de nieuwe vervoer-tarieven, op den spoorweg. Van alle zijden immers komen petities in. 't Is de heer Wauwermans, katholiek voor Brussel, die daar over ondervraagt.

In de Senaat heeft men wat budgetten gestemd.

ISEGHEM

Het ontslag van den Heer Burgemeester CARPENTIER

Dat is een feit dat niet onbesproken kon voorbijgaan. Want alwie de belangen van zijn eigen stad behartigt weet maar te wel dat er toch zooveel, toch zooveel gelegen is aan den man, die het ambt van burgemeester bekleedt.

Iseghem is een stad, een kleine stad van groote nijverheid; 't is een wordende stad, die links en rechts uitbreiding neemt, en hoe langer hoe meer uitbreiding zal nemen. En dat in dubbelen zin: Verandering en wijziging der bestaande-, en inrichting van nieuwe kwartieren.

Iseghem is een nijverheidsstad, waar bijgevolg vele werklieden belangen hebben; waar evenzeer vele nijveraars en handelaars de hunne hebben. Sommige dier belangen zijn dezelfde, andere verschillen; en 't is de plicht van het stadsbestuur, vooral van den burgemeester *aller* belangen, de gemeenzame belangen te bevorderen; en ook te zorgen dat waar de belangen verschillen, een overeenkomst wordt getroffen. Dat is klaar als water.

Dat het kan gebeuren dat een of ander burger benadeeld schijnt is wel mogelijk; want het belang van één is niet altijd 't belang van de andere duizenden. Dat er misnoegden zijn, wel Heere, er is niemand, al ware hij van suiker en zeem, die geen vijanden heeft, of geen miscontenten maakt. Kritiekeurs, vitters, muggezifters zijn er altijd geweest en we zullen 't wij niet zien veranderen.

* * *

Maar een andere kwestie is: Wat heeft de heer Burgemeester hier gedaan en waarom treedt hij af. We moeten onpartijdig oordeelen niet waar? We zullen 't doen ook. — We ontvingen een brief waar dat eerste punt wordt uiteengezet. Dien brief kunt ge dan verder lezen.

Het laatste werk was geweest te helpen een nieuwe *Statie* bezorgen aan Iseghem; en alwie de plans heeft kunnen zien, weet wel dat het geen lapkes-statie was, maar een degelijk, een groot gebouw.

* * *

Waarom treedt de Heer Burgemeester af?

In 't belang van de stad, omdat hij ziet, klaar ziet gelijk *alle* Iseghemnaren, die 't goed meenen, dat een stad moet kunnen *bestuurd* worden; en als een ernstig bestuur onmogelijk wordt, dat men dan blindelings vooruitloopt. En blinden loopen gevaar te verongelukken.

Eerst de kwestie van het nieuw kwartier

De stad staat voor groote werken, voor kostelijke werken. Wat is er nu gebeurd? Als er kwestie is nieuwe lasten te moeten leggen, dan moet men onderzoeken hoe ze moeten verdeeld worden. 't Is toch al te klaar, dat wie er meest profijt uittrekt meest last moet dragen.

En wat zagen we gebeuren? Bestaande reglementen worden afgeschaft. Goed! Maar als men dan, 't reglement wil wijzigen, weet men vooreerst niet of 't mogelijk is of niet, 't geen men voorstelt. Waar moet dat naartoe? Men verschuift, men verdaagt. En alles blijft staan of liggen. En nochtans is dat geen kwestie die voor de gemeenteraadsleden een nieuwtje was. Sedert lang werd er over gesproken en zelfs geschreven.

Maar waar loopt dat uit? Verdagen altijd maar verdagen, daar komt niemendal van. Alzoo kan men een parochie uit Veurne-Ambacht besturen misschien, maar geen stad als Iseghem.

Er is niet één belasting-betaler die dat niet ziet!

En de kwestie van Minimumloon?

't *Princiep* werd gestemd? Lacht niet! De *provincieraad* nam 't princiep aan voor heel de provincie, bijgevolg ook voor Iseghem! Goed, hier stemmen ze ook 't princiep; 't was wel noodig; zeker om te zeggen dat ze 't akkoord waren met den provincieraad! En hadden ze 't niet gestemd, 't werd algelijk toegepast.

Dat zijn dingen ei?

Maar voor de toepassing! De burgersbond was er feitelijk *niet tegen*; hij vroeg alleen rekening te houden met de bestaande overeenkomsten.

De Heer burgemeester had *voor sommigen* het groot ongelijk de vraag van de werklieden te ondersteunen. En na twee vergaderingen van den raad hangt de zaak nog altijd in de lucht! Men verschuift; en de werklieden even goed als de bazen rischieren dat men zal uitstellen, tot dat de werken aan 't minimum van een naburige stad worden aangevangen. Precies 'lijk met de Loskaai! Hoever zijn de zaken nu gevorderd met de verdaging? *De redens voor of tegen blijven toch de zelfde;* en de werklieden zullen geen duim afwijken van hun vraag.

De Heer burgemeester heeft de vraag der werklieden met alle kracht verdedigd; en 't spijt alle werklieden dat de Heer burgemeester valt, ten deele om wille van de werklieden. Maar zij zijn hem dankbaar en zullen 't niet vergeten.

Met spijt zien allen den Heer burgemeester aftreden. Maar spijtig is het nog veel meer dat iedereen zeggen moet « de Heer burgemeester heeft gelijk. » *Dat* is spijtig! Een bestuur moet mogelijk zijn. En *zij* dragen de schuld van dien spijtigen toestand, zij die 't bestuur onmogelijk maken. *Zij* dragen de schuld die zoogezeid, in 't belang van de stad, den vooruitgang, den groei en welvaart van Iseghem beletten.

BRIEF.

We ontvangen volgenden brief:

HEER UITGEVER,

Zoo ge een plaatsken overhebt in uw blad, zou ik uiterst tevreden zijn, wildet gij mij dat plaatsken afstaan.

't Was nog nooit Zaterdag noene, iedereen wist reeds dat de heer Burgemeester ontslag had genomen.

Ja, 't ontslag was gegeven. En de reden?

Er waren er seffens die uitvonden en voortvertelden: « 't Is omdat de heeren Vandenbogaerde dien uitweg zoo duur *moeten betalen. »*

Hoe boos!

Gelukkig dat de menschen niet altijd alles gelooven, en meestal weten dat de Burgemeester is een man, die geen personen inziet, een man hoogst bekwaam en een man van zijn tijd.

Hij wierd Burgemeester, en bestierde voor geheel Iseghem, voor den buiten en den binnen, voor de uitbreiding en de verbetering van de stad, en, dat te grooten voordeele en te kleinen onkoste van al de ingezetenen.

't En kan niemand loochenen dat de Burgemeester in die korte jaren van zijn bestier vele en groote werken heeft uitgevoerd. Ge'n moet maar peizen op dien prachtigen nieuwen Boulevard, op de Dweersstraat, de Ommegangstraat, de H. Hertstraat, de Krekelstraat. Welke verbeteringen! En dan de duikers in verschillige straten, de herkalsijding van de markt! Hoeveel kilometers graviers en heeft hij niet doen leggen? Welke gezondheidswerken en heeft hij niet uitgevoerd? En dat alles vroeg geld, 't is klaar, maar hij wist het zoo aan boord te leggen dat de onkosten ten minste mogelijk zouden wegen op de ingezetenen, en door zijn invloed, zijn talent bekwam hij buitengewone toelagen van Provincie en van Staat! De werken aan de kalsijde naar Rumbeke kosten niets aan stad; de werken aan de vaartkaai worden 60 °/o betaald door den staat; de werken aan de loskaaien van de statie, aan de marchandise, de nieuwe statie zullen niets kosten aan stad. Dat alles komt en door Mr den Baron en Mr den Burgemeester.

Om in de tegenwoordige omstandigheden zoo wijs en kalm te bestieren, ge moet man zijn.

Hij is man van zijn tijd. *En inderdaad! Mr Carpentier zag heel klaar dat de maatschappelijke beweging ondersteuning verdient en noodig heeft, en hij was altijd een van de eersten om alle sociale werken vooruit te helpen; vakscholen, werkloozenfonds, werkbeurs, minimumloon vonden in hem altijd een grooten verdediger. En hij deed het uit overtuiging, want menigen keer moest hij tegen 't gedacht van vrienden opkomen. De werklieden zullen 't wel onthouden, en dankbaar zijn voor al hetgeen hij te hunnen voordeele gedaan heeft.*

En we wenschen uit den grond van ons hert — en we verhopen het vast — dat voor 't welzijn van Iseghem, Mijnheer Carpentier weêrom als Burgemeester zal willen optreden.

* * *

Schoenmakers-Vakvereeniging.—De vergadering der vereeniging kon Maandag laatst beter bijgewoond worden. 't Was een hoogst belangrijke vergadering waar de toestand der vereeniging werd uiteen gezet tegenover het onlangs nieuw gestichte Bazensyndikaat, met een liberale voorzitter, die over een 14tal dagen den voorzitter en secretaris der roode Centrale als de beste vrienden op zijn fabriek ontving.

Of onze schoenmakers hebben geluisterd naar al de mededeelingen die hun sekretaris kwam te geven?

't Is van op te letten wat er aan 't gebeuren is!

Ja, er zou eene werkregeling beslist zijn voor al de fabrieken, maar hoe bestaat zij?

Voor het maatwerk zal ook, op aanvraag der christene vereeniging, iets meer gegeven worden, maar hoeveel is het?

Een verzoeningsraad is ook gesticht, doch hoeveel werklieden hebben er meêsprekers?

Al iets dat volgens het schrijven der patroons is beslist, maar niemand weet wat of hoe?

Zullen de roodjes hun daar ook niet tusschen draaien?

Al mysterie! Al duister!

En of de schoenmakers hebben gelachen met den brief van 't rood Iseghem leiderke! 't Moest kwaad zijn als het dit schreef! 't Is dat de circulaire waarheid sprak, want 't is de waarheid alleen die treft.

De schoenmakers zullen een oog in 't zeil houden wat er al aan 't gebeuren is tusschen die roode en blauwe kartelvrienden!

Den Bond der Christene Vakvereenigingen heeft in zijne vergadering van Dinsdag laatst eenparig besloten niet te rusten tot het minimumloon voor de stadwerken gestemd is. Het bestaat in alle steden van eenig belang, waarom hier niet?

Voor de kaaiwerken is het schepencollegie verplicht geweest een ander te nemen dat 25 centiemen hooger staat. Dat is zeker beter?

En dat 40 cent. te veel zou zijn voor de stadwerken?

Nergers is het min!

Daarom blijven ze eischen en z'hebben gelijk.

Maatschappij van gewezen Soldaten « De Ware Vaderlanders ». — Zondag was het algemeene vergadering. De leden waren zeer talrijk opgekomen. Na eenige opmerkingen van den voorzitter nopens inwendige orde, behandelde de schrijver de verschillige punten der dagorde en voornamelijk de Levensverzekering.

Daarna was er kiezing voor een lid in 't bestier en voor vijf officieren. Met bijna algemeenheid van stemmen werd doctor Vanderschelden tot lid van 't bestier gekozen. Het is een goede keus.

Werden officier: Debeyne Prosper, lieutenant-muziekmeester, Walleays Jules, Dejonckheere Remi, Verschetse Karel en Vandommele Hubert. Aan allen hertelijk proficiat!

Om 4 uren had op de groote markt de plechtige overhandiging plaats der herinneringsmedaliën van 1870-71 aan de leden der maatschappij:

Huysentruyt Aloïs, Demuynck Pieter, Verschetse Karel, Deblauwe Henri, Vansteenkiste Pieter en Vandromme Aloïs. De kolonel-voorzitter wenschte zijne gedekoreerden hertelijk geluk in naam van gansch de bevolking, maar vooral in naam der maatschappij. Na den groet der maatschappij en het spelen der *Brabançonne*, wierd een uitstapke in stad gedaan en 's avonds om 7 1/2 uren zaten de gedekoreerden, omringd van het bestier en een groot getal leden, aan tafel vereenigd. 't Was in orde!! Ondertusschen wierd een lied gezongen, ons muziek liet zijne beste stukken hooren en zóó sloot het feestje tot eenieders voldoening.

WERKLIEDENBOND. — Morgen, Zondag, te 11 uren, na de Hoogmis, in 't Gildhuis, vergadering voor de *Zang-afdeeling*.

RETRAITANTEN. — Morgen Zondag, te 4 uren, maandelijksche vergadering. Na de vergadering in de kerk, is er een bijeenkomst in 't Gildhuis. En dat zal van nu voortaan iedere maand alzoo zijn. Allen op post!

ABONNEMENTEN. — Al wie begeert zich te abonneeren op *Het Iseghemsche Volk* stelle het niet langer uit. Men wende zich tot den uitgever.

JONGE WACHT. — Maandag laatst was 't verkiezing in de Katholieke Jonge Wacht; de uittredende leden, Jos. De Raedt, L. Rosseel, Jul. Sintobin, werden met groote meederheid herkozen.

* * *

EMELGHEM. — KRISTEN VLAAMSCH VERBOND. Over enkele dagen vergaderde het bestuur van ons Kr. Vl. Verbond. Al de leden waren van 't gedacht dat eene nieuwere en jeugdigere werking noodig was. Er werd beslist den 3en Zondag van Januari eene algemeene vergadering van den Bond te houden waar er Vlaamsche liederen zullen gezongen en een voordracht zal gehouden worden. 't Is te hoopen dat allen die het wel meenen hun lidmaatschap in den bond, die op nieuwen voet zal heringericht worden, zullen aangeven en niet op papier enkel, maar metterdaad, strijdende leden zullen willen zijn.

Ceciliafeest. Spijts het ongunstig weder hebben onze muziekanten hun 1e Ceciliafeest wel gevierd. Eerst allen, naar de mis; 's noens gulhertig eetmaal in de « Kroone », waar de geestelijke overheid benevens den heer burgemeester en bestuur aanwezig waren. Een blijde dag voor de muziekanten die voor leus gekozen hebben: *Eendracht en vooruitgang.*

GEDURIGE AANBIDDING. — Dat ons volk nog door en door kristen blijft heeft het met den biddag bewezen waar 't bij honderden, zoowel mannen als vrouwen en kinders ter H. Tafel ging. Het verstaat nog de Vlaamsche spreuk: *In Gods wegen, ligt Gods zegen. — In Gods zegen is 't al gelegen!*

ONDERSCHEIDING. — Onze bekwame hovenier, V. Deconinck heeft Zondag laatst in de prijsuitreiking der tentoonstelling van Bloomenteelt tot Yper acht prijzen behaald waaronder drie eerste, vier tweede en een derde voor zijne schoone collectiën gestriepte en geplekte planten, enz.

Hartelijk proficiat!

De Maatschappij der « **Grands Magasins du Centre,** » 85, boulevard Anspach, Brussel, die onze lezers zoo goed kennen, komt zijn reusachtigen eigendom te verkoopen aan den *Cinema Pathé*. Verplicht zijnde de lokalen binnen kort af te staan, zoo wordt de likwidatie der duizende Meubleeringen, kleine Meubelen en Voorwerpen voor geschenken, enz., voortgezet. De toegestane afslag is van 25 °/o op al de aangeduide prijzen.

Van een anderen kant worden de verlichtingsartikelen met gaz, elektriciteit, petrool, enz., verkocht met 25 tot 50 °/o vermindering.

Menigvuldig zijn de occasiën.

De magazijnen zijn open de Zondagen 22 en 29 December.

MARKTBERICHTEN.

Vlas.

13—20 December 1912.

RUSSISCH VLAS. — Meerdere aanvoeren; prijzen voor waterroot standhoudend en zelfs in lichte rijzing. De vlasboeren zijn weerhoudend in den verkoop en volgen goed de raadgeving der regeering, om de prijzen hoog en vast te houden. In veldroot zijn de markten goed voorzien en de prijzen begeven niet.

Gent, 13 Dec.: Opotschka 106 à 111 fr.; Livonie 103 à 106; B K K O 108 à 111; Jaropol 91 à 93; Sytschewka 88 à 90.

INLANDSCH BLAUW VLAS. — Gent, 13 Dec.: markt goed voorzien; prijzen dalen voor gewone en gemeene soorten.

IERSCH VLAS. — Belfast, 14 Dec.: prijzen vast; Cookstown, verkocht 16,000 kil. aan 6 sch. 9 d. tot 11 sch. per steen (6 kil. 350); Ballymena, 40,000 k. aan 6 sch. 3 d. à 11 sch.; Ballymoney, 20,000 kil. aan 52 sch. 6 d. à 80 sch. per cowt. (50 kil. 780); Coleraine, 40,000 kil. aan 56 sch. à 102 sch. per cowt.

VLAS- EN WERKGARENS. — Dundee, 16 Dec.: zaken weinig levendig; de koopers aarzelen de hooge prijzen te betalen.

Belfast, 16 Dec.: goede zaken tusschen de commissiehuizen en de spinners; prijzen vast. Voorraad gering; sommige nummers zeer schaarsch. De spinners hebben veel bestellingen.

Trautenau, 17 Dec.: de spinners verhoogen hunne prijzen van 1 à 2 kronen; zij doen eenige kleine aankoopen in vlas uit België, Holland en Friesland.

Bielefeld, 16 Dec.: de vraag vermeerdert; prijzen zeer vast.

ARMENTIERS, 17 Dec.: zeer levendige zaken; goede vraag voor 't vreemde.

Rijsel, 17 Dec.: toestand zeer vast.

Gent, 13 Dec.: levendige zaken; prijzen vast en in rijzing voor werkgarens.

LIJNWAAD. — Dundee, 16 Decemb.: markt kalm; vooruitzicht goed voor begin 1913; men verwacht algemeen groote bestellingen na nieuwjaar.

Belfast, 16 Dec.: prijzen zeer vast; zeer levendige zaken in fijn lijnwaad; goede vraag naar fantaisielijnwaad. De uitvoerhuizen van Manchester doen bijzonder levendige bestellingen.

ARMENTIERS, 17 Dec.: markt vast en levendig; de voorraad vermindert door de groote verzendingen per spoor.

Rijsel, 17 Dec.: prijzen vast, verkoop kalm.

Gent, 13 Dec.: goede verkoop, prijzen vast.

Chicoreien.

Bericht van M. Cyr. Vindevogel, Antwerpen, 15 Dec. — Sinds veertien dagen is de markt flauw gestemd, daar hij goed bevoorradigd was en daar anderzijds min zaken gedaan werden. De uitvoer naar 't vreemde in Sept.-Okt.-Nov., zou, volgens private inlichtingen, 30,000,000 kil. bedragen. Thans zijn veel fabrikanten goed voorzien en in de eerste maanden voorziet men geen merkelijke prijsverandering. Nochtans schijnt ons de huidige koers belangwekkend en gunstig voor den aankoop.

Het lijdt geen twijfel dat de oogst 1913 min overvloedig zal zijn en voor dezen oogst mag men binst de zomermaanden hoogere prijskwoteering verwachten.

Rijsel, 11 Dec.: 14.50 op wagon; 1913, 16 fr.

Leeuwarden, 13 Dec.: 6 3/4 gulden; oogst 1913, 7 1/2 g.

Gent, 13 Dec.: beschikb. 13.25 op wagon; nieuwe 1913 Okt.-Nov. op wagon 15.25.

Maagdeburg, 13 Dec.: beschikbare 14.50 mark; oogst 1913, 15 3/4 mark.

Kortrijk, 16 Dec.: chicoreien 13.50; cossettes 13.

Rousselare, 17 Dec.: oogst 1912, 13.50 à 14.50.

Ruw katoen.

In nieuwe doch lichte rijzing.

Liverpool, 18 Dec.: Dec.-Jan. 6.82 pond sterling; Jan.-Feb. 6.81.

Le Hâvre, 18 Dec.: Dec. 85.12 fr.; Jan. 84.62 fr.

New-York, 17 Dec.: for fully good fair futures: Nov. 18.13 dollars; Jan. 18.16.

De katoenoogst in de Vereenigde Staten (Amerika) schijnt veel minder in opbrengst dan men verwacht had.

Markt van Rousselare, 17 Dec.

Witte tarwe 19.50 à 20; roode tarwe 18.50 à 19; rogge 17.50 à 18; haver 21 à 22; boonen 23 à 24; aardappelen 6 à 7; boter 3 à 3.20; eieren per 25 3.64 à 3.90; koolzaadolie 67; lijnolie 57.

Te koop gesteld: 700 kil. tarwe; 500 kil. rogge; 600 kil. haver; 400 kil. erwten; 6683 kil. boter.

BURGERSTAND

KORTRIJK. — HUWELIJKSBELOFTEN.

Jules Vandevenne, lampenbezorger, Kortrijk en Elisa Diongre, fabriekwerkster, te Quaregnon.

Theophiel Deweirt, schiplosser, St-Janstraat en Rachel Huwel weefster, Gazstraat.

Adolf Masselus, wever, Schaekenstraat en Maria Verbeke, fabriekwerkster, Slachthuisstraat.

Prosper Maertens, beenhouwersgast, Steenpoort en Robertina Nolf, zonder bedrijf, Bruggestraat.

GEBOORTEN.

Maria Vaudenbussche, Klakkaersreke. — Leonard Verwee, Voorstraat. — Louise Vercruysse, Gentsteenweg. — Norbert Anseele, Bruggestraat.— Rafaël Scheers, Kapellestraat.— Victor Huyghe, Staceghemsteenweg. — Simonna Vermote, Plein. — Jacob de Vries, Beverlaai. — Simonna Corselis, Pachthofstraat. Ivonna Corselis, Yperstraat. — Flora Ghiesmans, Bruggestraat. —Gabriella Rysman, Wagenmakersstraat.—Maria Robyn, Pluimstraat. — René Dejonghe, Bruggesteenweg. — Juliana Legrand, Sint-Antoniusstraat.

STERFGEVALLEN.

Maria Vandenneste, 83 j. huishoudster, weduwe van Pieter Denys, gehucht Sinte-Anna.

Maria Braconnier, 4 maanden, Herderstraat.

Camiel Vandeputte, 7 j. Sint-Denijsstraat.

Elodia Sanders, 48 j. huishoudster, Herderstraat.

Robertina Coigné, 1 j. Kapelle ter bede.

Irena Melsens, 37 j. zonder bedrijf, Pieter Tacklaan.

Barbara Laevens, 93 j. huishoudster, weduwe van Jan Malfait, Doornijkwijkstraal.

Leonia Thyberghien, 65 j. huishoudster, weduwe van Felix Maertens, echtg. van Ferdinand Mulleman, Sint-Rochuslaan.

Irma Vannienwenhuyse, 41 j. huishoudster, echtgenoote van Polydoor Huysentruyt, Deerlijkstraat.

BAVICHOVE.

Geb. — Joanna Vandenbussche, dv. Evarist en Celina Lutin. — Margareta Decostere, dv. Jules en Romanie Vandeputte. — Alida Decaluwé, dv. Camiel en Maria Bovyn.— *Sterfg.*— Petrus Derhore, 62 j. echtg. van Nathalie Remmerie. — Remi Coeman, 1 m. — Pauline Quartier, 61 j. wed. van Joannes Decock.

BISSEGHEM.

Geb. — Leo Coolsaet, zv. Camiel en Euphrasie Vannieuwenhuize. — Marcel Verschaete, zv. Albert en Sidonie Deprez. — *Sterfg.* — Emilie Esprit, 46 j. echtg. van Victor Crombez.

GULLEGHEM.

Geb. — Leon Verschaete, zv. Achiel en Emilie Vermaut. — Maurice Maes, zv. Camiel en Celina Soens. — Ivonna Seynaeve, dv. Hervé en Celina Claerbout. — Emiel Vandeputte, zv. Albert en Elisa Deltomme. — Maria Dejaegher, dv. Odiel en Helena D'Hulst. — Maria Delaere, dv. Cyriel en Emma Decock. — Julien Haspel, zv. Adolf en Emma Debrouwere. — Paul Baekelandt, zv. Julien en Adronie Holvoet. — *Sterfg.* — Ivo Mullier, 84 j. wed. van Barbara Vermeersch. — Germaine Huysentruyt, 4 j. — Emiel Vandeputte, 4 dagen. — Maurice Maes, 5 dagen.

ISEGHEM.

Geb. — Adolf Lefever, zv. Jan en Malvina Dejonghe, Roeselarestr. — Clara Hespeel, dv. Louis en Herminie Declercq, Kotje. — Ivonna Vandromme, dv. Alois en Emilie Vanquathem, Droogen Jan. — Alidor Labeeuw, zv. Leopold en Helena Nonkel, Mentenhoek. — *Sterfg.*— Severin Bogaert, 73 j. boerewerkman, Oudmanhuis. — Levenloos kind, mannelijk geslacht, Kotje. — Karel Lagae, 77 j. rentenier, echtg. van Barbara Verbrugge, Roeselarestr. — Sophie Samyn, 83 j. huishoudster, wed. van Charles Dejonghe, Oudmanhuis. — Alois Deschryver, 28 j. landbouwer, Sloore. — Maria Busschaert, 33 j. landb. Schaapdam.

MOORSEELE.

Geb. — Roger Chombaert, zv. van Vital en Adronie Pille. — Daniel Daels, zv. Edmond en Pharailde Commeyne. — Germana Delannoy, dv. Leopold en Emilie Verhaeghe. — *Sterfg.*— Rachel Vandemoortele, 18 m. — Petrus Lannoo, 87 j. wed. van Coleta Colpaert. — Charles Desimpelaere, 77 j. echtgenoot van Louise Vandermersch.

WEVELGHEM.

Geb. — Zosma Vanbecelaere, dv. Cyriel en Elodie Laperre. — Ivonna Vanneste, dv. Constant en Maria Gadinne. — Maurits Wetsoen, zv. Victor en Maria Daels. — Maria Vercruysse, dv. Frederic en Irma Masselis.— Julma Deman, dv. Jeroom en Maria Deprez. — Maria Vanhouwaert, dv. Abel en Philomena Demeulemeester.— Maria Blondeel, dv. Camiel en Euphrasie Minjauw.

Oude en machtige Verzekeringsmaatschappij vraagt ernstige Agenten en Correspondenten voor de verzek. tegen nijverheids-ongevallen en burg. verantw. (verhaal derde pers.) automob.., paarden en rijtuigen, huisperson.

De Maatsch. behandelt insgel. verzek. tegen diefstal. Gde ref. ver. Schr. Postbus 588, Antwerpen.

DE WESTHINDER VERZONKEN

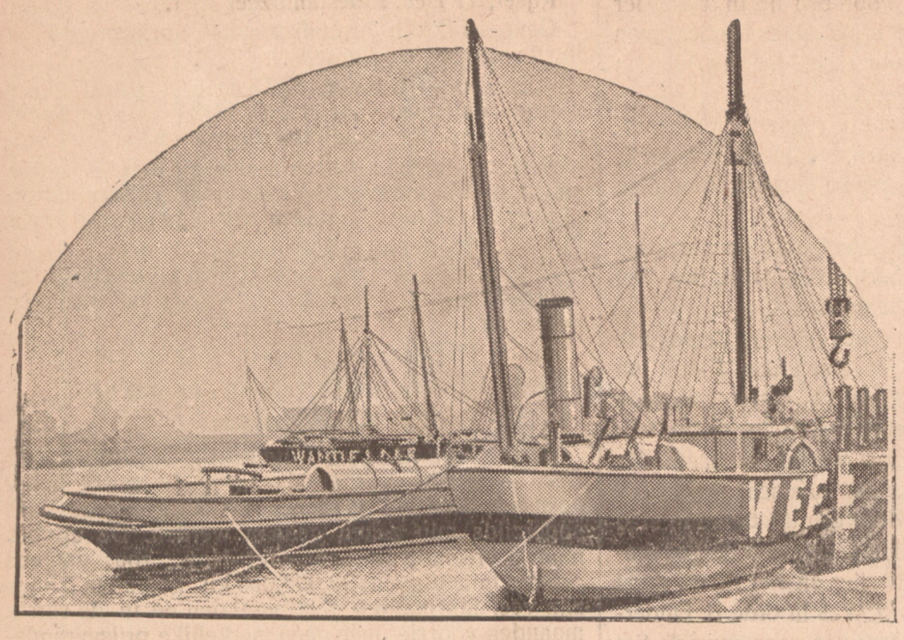

Het Belgisch baakschip " WESTHINDER ,, is ten gevolge eener aanvaring gezonken. De bemanning, uit 10 matrozen bestaande, is versmoord.

De stoomboot welke de «Westhinder» heeft aangevaren is te Antwerpen aangekomen en op bevel der Regeering aan den ketting gelegd. Het is de Duitsche stoomer «Sidne.»

Kroniek van Taal en Kennis.

OVER

VLAAMSCHE BEWEGING

WAT DAARONDER TE VERSTAAN IS.

Er was een keer een koninginne, en die koninginne was rijk en schoon en stond in eer en aanzien binnen en buiten het land.

Maar daar verscheen een andere vorstin, een vreemde machtige heerscheres, die weldra 's lands koningin in de schaduw stelde en ter zijde duwde en hare plaats innam op den troon. En zij, de koningin, werd nu door haar eigen onderdanen, door haar eigen kinderen verlaten en versmaad, door hofdienaren en ambtenaren en krijgslieden met misprijzen verstooten, en overal waar ze vroeger de eereplaats bekleedde, in paleizen en burgerwoonsten, in gerechtshoven en volksvertegenwoordiging, werd ze schandelijk verdreven. Haar koninklijk gewaad en haar rijke sieraden werden haar ontrukt en zij zelf, tot armoede vervallen en in lompen gehuld, dwaalde achter 't land, als eene bedelares; alleen ergens van achter in de kerk vond ze nog een schuilplaats, alleen in arme afgelegen wijken werd ze nog geduld en tot vernederende diensten gebezigd.

En dat duurde... totdat enkele edelmoedige mannen, de grootheid van weleer indachtig, hunne liefde voor hunne koningin voelden ontwaken en begonnen te ijveren om haar hare vroegere pracht en macht terug te geven en in al hare rechten te herstellen. Hun woord vond weerklank in vele herten en steeds grooter werd het getal dergenen die met luider stemme eerbied en recht eischten voor de arme verstootelinge. Doch 't en baatte maar weinig, te stevig was de vreemde binnendringster ingeburgerd, te groot waren de verblindheid en onverschilligheid van eigen landgenooten. Langzamerhand echter won de beweging veld en de vervallen schoone herleefde en herwon haar vroegere schoonheid en aanzien, doch de volle erkenning van haar recht bleef haar steeds ontzeid; maar nu werd de strijd machtiger en zóó machtig dat...

Verder gaat de geschiedenis nog niet, want deze is de geschiedenis van de vlaamsche taal, onze koninklijke moedertaal. Even schandelijk is ze behandeld geweest: van al hare rechten beroofd, overal verbannen en misprezen, verviel zij tot armoedige stratetaal.

En **de taal is gansch het volk.** Ook werkte deze achterstelling der taal schadelijk op het gansche volk. De vlamingen, als vlamingen, werden als minderwaardigen, als verstootelingen behandeld. Hun werd de weg tot hoogere betrekkingen, tot grooter welvaart afgesneden. Het vroeger zoo machtige en rijke vlaamsche volk, in zijn meest natuurlijke en heiligste rechten gekrenkt, in zijn stoffelijke en economische belangen benadeeld, verkeerde in een toestand van jammerlijke vernedering.

De taal is de ziel van een volk en met de taal werd de vlaamsche volksziel als doodgewurgd in het Vlaamsche Volk, weleer zoo fier, verloor zijn stamtrots, zijn nationaal bewustzijn, het besef van eigenwaarde en ontaardde zóó dat het gedoemd scheen om als natie, als zelfstandig volk te verdwijnen.

De taal is het natuurlijk voertuig der gedachte. Welnu dat voertuig werd gebroken en als onbruikbaar verwezen. Het Vlaamsche volk was als een onnoodig Volk, onbekwaam om zijn natuurlijke vermogens, zijn aangeboren geestesgaven, zijn sluimerende kunstgevoel te uiten en te ontwikkelen; het Vlaamsche volk was niet langer meer ontvankelijk voor de gedachtenstroomingen die van buiten en van boven door de taal in het volk dringen om er hun beschavenden en opvoedenden invloed te oefenen. En dat Volk, dat weleer aan de spits stond der wereldbeschaving, was wel een achterlijk volk.

Aldus had de verwaarloozing en onrechtvaardige behandeling van de vlaamsche taal noodzakelijk de vernedering en het verval van het Vlaamsche Volk met zich gesleept.

De taal uit dien toestand van vernedering en onrecht op te beuren en met en door de taal het volk te verheffen, ziedaar het doel en de bestaansreden van de Vlaamsche beweging.

Zoo is de Vlaamsche beweging hoofdzakelijk en in de eerste plaats een taalbeweging en wel met een dubbel streven: de taal zelf in eer en aanzien te herstellen, opdat zij niet langer weze ruw en onbezorgd, maar, in gesproken en geschreven woord, letterkundig en wetenschappelijk schoon en geijkt, en daarbij alle rechten te heroveren voor het gebruik der taal: in Vlaanderen Vlaamsch!

In twee richtingen moest de strijd gevoerd worden: onder eigen volk, om zijn lamlendige onverschilligheid af te schudden en bij hem liefde en eerbied voor de moedertaal en belangstelling voor het taalrecht op te wekken en verders tegen al wie en al wat de taal ongelijk of onrecht berokkent.

Doch, het weze herhaald, de Vlaamsche beweging bepaalt zich niet uitsluitend bij het nastreven van het eerste onmiddellijk doel: *de taal;* maar tevens betracht zij als onrechtstreeksch doel en ruimer als onafscheidbaar gevolg van het eerste: de herleving van het *Volk* door aan dat volk, met zijn taal, terug te schenken: zijn ziel en zijn fier zelfbewustzijn alsmede het natuurlijk voertuig der gedachte en werktuig tot hooger beschaving en welvaart, met één woord het volk te doen herworden: eigen-vlaamsch, en groot op alle gebied: zedelijk, verstandelijk, maatschappelijk, stoffelijk.

Uit onze brievenbus.

(Alleen de schrijver van de artikels verschijnende onder deze rubriek is verantwoordelijk.)

A propos van Oorlogen!

Oorlogen is dat geen ware schande voor ons beschaafd Europa ?.,. Waarom toch komen al die staatsmannen niet overeen? Waarom als er twist of oneenigheid bestaat tusschen twee landen, somtijds naaste geburen, ja waarom komen er al de andere mogendheden niet tusschen om, wie gelijk heeft gelijk te geven, en wie ongelijk heeft te doen zwijgen. Ware dat niet redelijker en niet verstandiger gehandeld? Aldus zou er nooit geen oorlog meer zijn; immers één land alleen kan toch al andere landen geen weerstand bieden, zulks ware ongerijmd.

Werden de landen bestierd door eenvoudige werkmenschen dan sprongen men seffens met duizenden en duizenden op de bres om den oorlog te schandvlekken, men zou hem immers toeschrijven aan hunne onbekwaamheid, aan gemis van opvoeding, aan hunne dwaasheid enz. enz. En, och arme! maar al te dikwijls worden die groote zotheden begaan door groote en beroemde staatsmannen.... gelijk men hedendaags ziet gebeuren, tot groote schande en schade van onze zoo gezegde verlichte samenleving.. En juist omdat de barbaarsche oorlog met al zijne droevige gevolgen door groote mannen aangevuurd en opgehemeld word, zou men, volgens sommige grootsprekers of heethoofden, hunne handelwijze moeten beschouwen als ingegeven door voorzichtigheid en wijsheid. Wat mij aangaat ik ben geenszins van dit gevoelen, alhoewel ik zeker ben dat de geschiedenis juist die kerels als groote helden en beroemde overwinnaars zal doen aanzien en bewierooken, om de eenvoudige reden dat zij het meest bloed hebben doen vergieten.

Ik moet het nogthans zeggen: Turkiën verdiende eene strenge en gevoelige geeseling. Turkiën heeft veel onschuldig bloed doen storten. Turkiën heeft veel en zeer veel menschen vermoord enkel en alleen omdat zij christenen waren. Ware de oorlog hiervan het gevolg geweest, dan ware de reden nog eenigzins verstaanbaar.

B. V.

Nachtarbeid in het bakkersbedrijf.

...DE SOCIALISTEN

TEGEN HET WERKVOLK ???

Wij hadden er ons aan verwacht dat de socialisten zich tegen de afschaffing van nachtarbeid in de bakkerij der christene werklieden zouden verklaard hebben.

« Volksrecht », orgaan der socialisten drukt zich uit als volgt in zijn nummer van 8 Decemb. ll.

« Die brave jongens laten ons weten dat de S. W. « Bakkerij van de Gilde der Ambachten het nacht- « werk heeft afgeschaft; ze kunnen misschien al hun « brood in enkele uren bakken; maar in tegenover- « gesteld geval zouden wij eens willen hooren expli- « keeren hoe gij het dan aan boord legt om uwe « kalanten versch brood te bezorgen. »

Ha socenkens, ge denkt ons in 't nauw gebracht te hebben; wij zullen over het feit van afschaffing van nachtarbeid in het bakkersbedrijf de socialistische werklieden zelf laten oordeelen, 't is wel verstaan de socialistische werklieden?... Indien de socialisten van Kortrijk nog niet op de hoogte zijn over de beweging van A. V. N. A. (Algemeen Verbond van Nachtwerkafschaffing) in het bakkersbedrijf zullen wij er hen de geschiedenis van leeren. Het is in de jaren 1886, dat de socialistische bakkers werklieden (altijd goed verstaan de werklieden) er aan dachten den nachtarbeid in het bakkersbedrijf af te schaffen. In 1908, werd die beweging meer algemeen, in het zelfde jaar ontving de christene bakkersvereeniging van Brussel een schrijven van de socialistische bakkersvereeniging van Brussel, om samen te strijden voor de A. V. N. A. in het bakkersbedrijf; dit voorstel werd door de christene bakkerswerklieden aangenomen; en een gemengd komiteit werd gesticht; te Gent en te Antwerpen gebeurde hetzelfde, daar ook streden de bakkersgezellen van beide partijen samen.

In 1909 hebben de socialistische en de christene bakkerswerklieden van gansch België in Belgie's hoofdstad een nationale manifestatie gehouden ten voordeele van afschaffing van nachtarbeid in het bakkersbedrijf.

Op meetingen en vergaderingen traden socialistische en christene bakkersgezellen samen op; ja het mag gezegd worden dat er tusschen de socialistische bakkersgezellen waren die de afschaffing van nachtarbeid op eene praktische wijze konden voorstellen: ja « dat de A. V. N. A. in het bakkersbedrijf overbodig is »!!

Ongelukkiglijk wat wij weten dit is dat de socialistische bakkerswerklieden in hunne kooperatieven niets te zeggen hebben; daar zullen wij *Volksrecht* per gelegenheid meer over zeggen: dat de socialistische kooperatieven vijandig zijn aan de A. V. N. A. hoeft *Volksrecht* ons niet te zeggen; dit hebben de socialistische bakkersgezellen best ondervonden in hun samengaan met de christene werklieden. Gij socialisten schrikt achteruit voor de eenige hervormingen die ge zoudt moeten doen om den nachtarbeid af te schaffen; en zeggen dat gij dit alles nalaat uit kapitalistisch winstbejag?...

Nu socenskens van Kortrijk, de socialistische bakkersgezellen van gansch België hebben hun gedacht over hunne bazen...? wij zijn overtuigd dat het niet de socialistische bakkersgezellen zijn uwer kooperatief, die uwe zienswijze deelen, over wat *Volksrecht* schrijft nopens de afschaffing van nachtarbeid; maar die menschen moeten zwijgen als een graf.

Nu socenskens wij zullen praktisch zijn; stelt eens de volgende vraag aan uwe partijgenooten: Ch. De Cock van Brussel, en Gossens van Gent, beide werklieden uit de socialistische kooperatieven; vraagt hen eens of nachtarbeid niet kan afgeschaft worden zonder schade te doen aan het bedrijf; ja; en of ze bovendien niet meer versch brood leveren; laat eens uwe kolommen aan hen en ge zult verwonderd opzien *Volksrecht.*

Nu *Volksrecht* zou het niet praktisch wezen dat een debat zou plaats hebben tusschen de schrijver der landelijke Federatie van socialistische bakkersgezellen, Gossens van Gent en Jan De Rycke van Brussel, voorzitter van de Belgische federatie der christene bakkerswerklieden; zoo zouden beiden uw artikel ontleeden en als slotsom zoudt ge vaststellen dat nachtarbeid overbodig is en dat met de afschaffing van nachtarbeid aan de vereischten van het publiek kan voldaan worden; zoudt gij dan aannemen *Volksrecht* dat ge met uwe eigen wapens overwonnen zijt?

Socialistische werklieden van Kortrijk, eischt, als gij nog iets te zeggen hebt in uwe bakkerij, dat de nachtarbeid worde afgeschaft, even als in de bakkerij der christene werklieden waar het leven der bakkers boven den goudklomp wordt gesteld; eischt dat geen offers van menschenlevens meer worden gevergd, voor het moorddadig nachtwerk, eischt dat aan het ellendig slavenwerk uwer broeders een einde worde gesteld.

Socenskens nu gaan wij zien wie de blageurs zijn.

EEN BAKKERSGAST DIE FIER IS DOMPER TE ZIJN.

ZIELHONDEN.

In den Brusselschen gemeenteraad speelde dezer dagen een tooneel af, waarin de zielhonden van het socialisme, met ware verwoedheid naar voren sprongen.

Een toelage van 50.000 frank was gestemd geworden, voor schoolsoep aan al de behoeftige leerlingen der stadsscholen: katholieken zoowel als andersdenkende hadden deze toelage gestemd.

Nu vroegen de katholieken ook een klein toelagetje, niet van 50.000, maar slechts van 5.000 frank, voor schoolsoep aan de behoeftige kinders der vrije scholen. Burgemeester Max, schepen van onderwijs Jacqmain en nog verschillende andere liberalen ondersteunden deze vraag. En het toelagetje zou misschien wel gestemd zijn geworden. Toen de Robespierre der Brusselsche socialisten, anders gezeid de brutale, fanatiek-godsdiensthatende Camiel Huysmans uit zijn kot sprong, en het als onzin uitschold, de arme katholieke kinders te ondersteunen; wilden deze ondersteund worden, ze moesten maar hun geloof laten varen, en zich ook inlijven bij de officieele geuzenschool. « Rood of geen brood! » was nog eens de leuze.

Daarbij hadden verschillende raadsleden nog wat liefelijkheden ten beste voor die arme kinders aan wie uit de gemeentekas, gevuld met het geld ook der katholieken, een telloorke soep werd geweigerd: « in de katholieke scholen worden niets dan achterlijke wezens gevormd » snaakte het liberaal broekschijterke. De Mot en de felle roode Pladet meende « dat de katholieke ouders maar aan de deuren der kloosters moeten gaan schooien!..... «

* * *

Daar hebt ge dat rood en blauw gebroed eens in al de kleinzielige afzichtelijkheid van zijn gemeenschappelijken godsdiensthaat. Voor een arm telloorke soep, zouden die arme kleine Brusselaarkes hun geloof moeten prijs geven! Wat schandalige zielhonden....

Schoppen wij ze met verachting en kwaadheid weg uit onze middens!... Katholieke menschen, christene menschen, werklieden en burgers, waakt op! sluit u vast aan een, en maakt u door eendracht sterk. Bezorgt zelf uw welzijn, en houdt de zielhonden ver af!

OP REIS

DOOR E. H. CÆS. GEZELLE.

Cap-Tourmente.

Donderdag 1ste September 1910.

Die dag, alevenwel, was nog niet ten einde; we moesten nog naar huis terug, en we zouden den weg, voor de aardigheid, nu eens omgekeerd, eerst te voet afleggen tot aan St-Joachim en dan per electrische trein naar Ste-Anne de Beaupré terug.

We hadden tijd ten over, we waren flink uitgerust en hadden goed haver gekregen; zoo'n vijf kwartiers loopen, daar konden we wel tegen, en als we flink doorstapten, zouden we te St-Joachim te vroeg aankomen en even nog bij den pastoor kunnen binnenloopen om hem.... en zijne koffietafel, te groeten.

Die pastoor was, zoo 't scheen, een beste mensch en die op een vorstelijke manier zijne vrienden ontving. Op reis is deze bijzonderheid van iemands karakter de voornaamste; heeft men deze vernomen, zoo is men gerust en luistert men verders tamelijk onverschillig naar wat andere gaven de mensch nog zoo al kan hebben. Pater Janssens vertelde, al gaande, hoe de pastoor een vriend was van hem: hoe hij daar meer dan eens was gaan dienst doen, mislezen, biechthooren en preken, en hoe hij daar telkens gekomen was als een engel uit den hemel; de pastoor, overigens ging bijna nooit uit en was een razend liefhebber van fruitkweeken. Wij luisterden aandachtig, en daar we nu allicht volop in 't fruitseizoen moesten zijn, kwamen ons al stillekens de tranen in den.... mond.

Want, het was drukkend warm en wij hadden gerekend zonder de vermoeinis van den dag. Uitgerust, dat waren we *niet.* Het is niet straffeloos dat men al loopend en springend verscheidene honderd voet hoog stijgt, en dat men al dravend lijk jonge peerden, diezelfde honderden voeten, beneden komt gestormd over wortels en keien en boomstammen. De vermoeienis zat in onze beenen, en, nu er niets nieuws meer te bezien viel, zoodat we niets anders meer te doen hadden dan de weg te zien korten, begon al stillekens die vermoeidheid op onze schouders te wegen.

's Winters heeft men soms van die prachtige dagen die beginnen met een lauw zonnetje en eene heerlijken morgen bieden: maar de dag gaat nauw open en toe; vooraan in de namiddag gaan de nevels op en de zonne duikt, traag en vast, te westen in heur wolkenbedde. 't Is met moeite dat men 't gewaar is, maar de zonne is weg, en de blijde zonnedag is vergaan in grijze winterlucht, die vergaat in schemerklaarte en avondgrauw. Zulk een winterdag was onze blijmoedigheid, onze geestdrift en onze sterkte van te morgen geweest.

Allergerhand werd er niet meer links of rechts geloopen, elkeen hield de rechte baan voor de kortste en ons groepje bleef vast aaneengesloten. Het gesprek verkween, de een na den anderen vond het gemakkelijker te luisteren en zijn maats te laten spreken: en er was ten slotte niemand meer die sprak, tenzij P. Janssens, een taaie onvermoeibare peze van een veintje. Hij had alles voor ons gedaan, was overal eerst op en laatst benêen, en zijne perkamenten aangezicht was nog zoo droog als baanst; zijn beentjes repten lijk stalen veren en hij vertelde nog slag om slinger van al zijne oude gevaarten.

Wij dompelden nevens hem gelijk een bende moedelooze lammelingen die uitzetten op een schooierstocht. We gevoelden nu dat de Canadeesche zonne ongenadig laaien kon, de lucht woog als lood op onze schouders en onze knieën plooiden gelijk bij afgejakkerde vigilante peerden.

Al met eens brak 't paterken zijne vertellingen af en sloeg een zijwegeltjen in, naar eene boerderij die we zagen staan ginder in de verte: hij riep ons dat we zouden wachten, hij moest daar een zieken jongen bezoeken.

Wij stonden daar! Hij was weg, zonder meer, en hoe dwaas het ook bleek nu nog zoo ver te gaan loopen, hij was weg.

Wachten, zieken bezoeken. Dat werd bedenkelijk. We hadden geen reden om trots te zijn op den afgelegden weg: we hadden veel min gedaan en veel meer tijd gebruikt dan we beraamd hadden. Misschien wel had dat spurrewaan van een paterke ons over den afstand, wel niet bedrogen, maar toch geheel de waarheid niet gezeid.

Nu, alles wat we konden doen was wachten, en intusschen vervlood onze kostbaren tijd, vijf minuten, nog vijf, een kwartier....

Stillekens aan verbleekte in mijne verbeelding, het zoo hoopvolle beeld van den pastoor van St-Joachim en zijn fruit.... en zijne vriendelijke gulheid.

We zaten op een balje langs de gerskant, in volle zweet, lam van moeheid, en elk met zijn zakuurwerk in zijn hand.

En P. Janssens bleef weg.

Eindelijk zagen we een zwart stipke van 't verre hof komen en naderen; hij was 't.

Toen hij dicht genoeg genaderd was, zagen we dat hij zijne armen zwaaide en ons teeken deed dat we zouden aanzetten, zonder hem, hij zou ons wel inhalen.

Nu zetten we weer aan in doodsche stilte! Pater De Nolf verloor de zole van zijnen schoe en moest ze met een koordjen aanbinden. Nog vijf minuten vertraging.

Toen de vijf kwartier uur gaans om waren, zagen we op een halve mijle van ons St-Joachim; en een pluime doom die de lucht invloog. We hoorden de eigenaardige Toet! Toet! van de amerikaansche machienen en zagen tot ons allerbitterste teleurstelling onzen trein lustig de verte invliegen.... ook zonder ons.

Pater Janssens had ons juist ingehaald en wij durfden hem niets verwijten, hij aan ons ook niet. We hadden gelukkig nog nen trein een paar uurtjes later, en we zouden die uurtje bij den pastoor lustig doorbregen.

Maar we schelden te vergeefs aan de deur, de pastoor was uit. *('t vervolgt)*

Zichten uit den oorlog.

Turksche huisgezinnen op de vlucht naar Asien.

Turksche krijgsgevangenen bij hunne aankomst te Vrania, na den veldslag.

Toestand der West-Vlaamsche Trambedienden.

Voor velen van onze lezers is de toestand onzer Buurttrambedienden geheel onbekend. Het publiek weet niet en het beseft niet in welken ellendigen toestand deze bedienden leven, zoo onder opzicht van werkvoorwaarden als in opzicht van loon.

Ten bewijs! Beziet eens de garden of wachters van gelijk welken tram en nergens zult gij er oude bedienden onder vinden, wat wil zeggen, dat eens in familie gekomen van tien der bedienden er acht een ander bestaan zoeken.

Neemt de baanwerkers, lang hebben deze nederige bedienden gewerkt, van den vroegen morgen tot den laten avond van huis weg zijnde met hun papketel mede, aan den prijs van 2 fr. per dag. Onderhoud daarmede vrouw en kinders. Door de werking der vereeniging hebben ze toch eindelijk 2.50 fr. bekomen.

Voor stokers en machinisten is het even slecht gesteld. Deze, met de wachters, hebben dikwijls daarbij dagen van 16, 17 en soms 18 uren dienst. Op veel plaatsen geen tijd om den Zondag hunne godsdienstplichten te vervullen en zelfs nooit geen geheele vrije dagen.

Voor deze bedienden bestaat er geen zondagrust.

De sociale wetgeving is om zoo te zeggen voor hen niet gemaakt, 't is of zij totaal buiten alles staan. Tot over een tweetal jaren zag niemand naar hen om, tot eindelijk door een onderzoek van 't algemeen Secretariaat der Christene Vakvereenigingen, dezen toestand aan 't licht kwam.

Onmiddelijk werd hand aan 't werk geslagen en de mannen in vergadering bijeengeroepen. En of ze opkwamen! 't Was als een nieuw daglicht die voor hen opging!

Doch met 't stichten der vereeniging kwam ook de vervolging op van eenige hoofden. Alzoo meest op de lijnen Yper-Dixmude waar reeds een 10 tal slachtoffers zijn gevallen. Waarom die vervolging zal men zeggen? 't Is onverstaanbaar en niemand kan dit uitleggen; 't moet iets bijzonders tusschen zitten. Zekere chefs van andere lijnen hebben ook alzoo iets laten gevoelen, hopen wij dat het tot geen slachtoffers zal komen.

Om algemeene verbeteringen te bewerken gevoelt de vereeniging dat veel zal moeten gewerkt worden en iedereen zal moeten het zijne bijbrengen.

Dat de ontvangsten en winsten van het grootste gedeelte der lijnen toelaten verbeteringen te geven is onbetwisbaar. Hewel de groote stuitblokken moeten worden uit den weg geruimd, en dat is de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen dwingen betere werk- en loonvoorwaarden voor te schrijven.

Wat den Staat kan met zijn personeel dat kan de Nationale Maatschappij ook met het zijne als de Heeren maar willen.

En 't zijn die Heeren die moeten gewonnen worden. Hierom, om hun toestand openbaar bekend te maken, hebben de buiten dienst zijnde bedienden, meest baanwerkers verleden Zondag te Rousselaere eene betooging gehouden die uiterst wel is gelukt. Een 200 tal bedienden waren uit al de hoeken der Provintie te zamen gekomen, en met een door hen samengesteld muziek hebben zij de straten van Rousselare doortrokken, manifesten uitdeelende hunnen toestand beschrijvende.

Ook werd in de Gilde van Ambachten eene deugddoende vergadering gehoude waar een drietal sprekers zijn opgetreden.

De beweging staat geheel op christen standpunt en is enkel tot verbetering van de Trambedienden ondernomen. Wat voor hen gevraagd wordt is een menschelijker leven en een loon om menschelijk en christelijk te kunnen leven.

Ook drukken wij de hoop uit dat die beweging door iedereen zal worden ondersteund. En mochtte hier de medehulp verwacht worden van alle invloed hebbende personen, om bij de Heeren van 't bestuur der Trams aan te dringen tot verbetering van dien toestand en ook om eendrachtiger te werken aan het bekomen van betere loon- en werkvoorwaarden, van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen.

TRAMMAN.

VAN HIER EN ELDERS.

M. De Rudder, bestierder van den Belgischen Staatsspoorweg, heeft het bestuur der uitbating van den ijzerweg Gent-Terneuzen aanveerd. Hij verlaat den dienst van den Staat, omdat hij de oude bereikt heeft op welke hij, volgens 't reglement, moet aftreden.

—

Graaf de Baillet-Latour, gouverneur van Antwerpen, is provinciaal senateur gekozen. Hij is als gouverneur vervangen door Baron van de Werve, provincialen raadsheer.

—

De opbrengst van de nieuwe taks op den alcool en de herbergen en zal in den zak van den Staat niet gaan. De opbrengst zal gestort zijn in het bijzonder gemeentefonds en verdeeld worden onder alle de gemeenten des lands naar gelang hunner bevolking.

De opbrengst van het afgeschaft vergunningsrecht werd op dezelfde manier verdeeld.

—

M. Hambursin, liberale volksvertegenwoordiger van Namen, is Maandag gestorven van eene slepende ziekte. Hij was landbouwingenieur en advokaat.

—

Het Staatsbestuur geeft in den Kruidtuin van Brussel 's winters eten aan de vogels.

—

Het Koninklijk Atheneum van Bergen is Dinsdag avond afgebrand. De oorzaak der ramp is niet gekend. Het vuur heeft ontsteken op eenen zolder.

—

M. Woeste werd Maandagavond, te Brussel in de Luxemburgstraat, omgereden door een tram. Hij begaf zich naar de vergadering van Vincentius a Paulo, als dat gebeurde. Zijne verwondingen zijn gelukkiglijk zonder zwarigheid.

—

Minister Segers zal, te Oostende, den lijkdienst der versmoorden van den Westhinder bijwonen.

—

De kongoboot *Albertville* is, Maandagavond te Antwerpen aangekomen. De reizigers wisten weinig nieuws.

—

Een kind viel, te Houdeng-Ameries, in eenen ketel kokend water, die ongedekt stond in de keuken eener hofstede. Het gaf den geest eenige uren later. Wij melden dit ongeluk om onze lezeressen tot voorzichtigheid op te wekken.

—

De Koninklijke familie zal het Kerstdagverlof te Oostende overbrengen.

—

M. Haegens, burgemeester van Gaver, is de ouderdomsdeken der Belgische burgemeesters zijnde 93 jaar oud en 55 jaar burgemeester.

—

M. Geeraert, burgemeester van Aalst, werd aangevallen door eenen dronkaard, geslagen op de oog en bij de keel gegrepen. De aanrander werd aangehouden.

—

Het gemeentebestuur van St-Joost-ten-Noode heeft besloten dat de auto-taxivoerders en de huurkoetsiers, te beginnen met nieuwjaar, op de borst eene koperen plaat met een duidelijk leesbaar nummer zullen dragen.

—

De schoenfabriek Aschl (vroeger Devers) te Thielt, heeft verleden Zaterdag alle hare werklieden afgedankt.

—

De groote volksbakkerij « *De Voorzienigheid* » te Lauwe zal eerlangs het nachtwerk afschaffen en maatregels nemen, die den arbeid harer werklieden zooveel mogelijk zullen vergemakkelijken.

TANDEN

M. en Mme Maurice Meier. chirurzijnstandmeesters-specialisten, 2, hoek der Moskroenstraat, huis met koetspoort (bij het gevang), Kortrijk, zijn alle dagen te raadplegen van 9 uren tot 's middags en van 2 tot 5 uren, uitgenomen op Zon- en feestdagen, voor alle ziekten van den mond en der tanden. — Kunsttanden van af 5 fr. Volledige gebijten van af 100 fr. en daarboven, gewaarborgd voor het leven.

Dank aan eene bijzondere geneeskundige manier geschiedt het trekken der tanden zonder de geringste pijn.

DE CIGAREN
ONS VLAANDEREN
in *Borneo* of *Mexico* tabakken
OVERTREFFEN DE BESTE MERKEN

Algemeen vertegenwoordiger voor Kortrijk en omstreken
Paul DE BAECKE-MOREELS
Groote Markt, 9, Kortrijk

Voor handelaars en magazijnen, de beste, de voordeeligste voorwaarden.

KINKHOEST.

Moeders! Vraagt eens aan M. DESCAMPS-TERRIÈRE, waarmeê hij de kinders van den Kinkhoest genezen heeft? Hij zal U antwoorden met de **Kinkhoest-Remedie Halewyck,** Apotheker, Groenselmarkt, 6, Oostende. Om u te overtuigen zal *Het Kortrijksche Volk* iedere week een getuigschrift inlasschen, en wij zijn zeker dat er in Kortrijk niets meer anders zal gebruikt worden tegen **Kinkhoest, Valling of Bronchiet der Kinders.**

Mijnheer Halewyck, Apotheker, Oostende.

Uit dankbaarheid moet ik u dit briefje sturen, mijn kind was ten strafsten mogelijk aangedaan van den kinkhoest, met uwe remedie Halewyck is het op tien dagen genezen. EMILE DECLERCQ-VERCAMER, boterkoopman, Zarren.

De wereldberoemde **Kinkhoest-Remedie Halewyck,** kan men bekomen te Kortrijk bij de Apothekers DESCAMPS-TERRIÈRE, Steenpoort, 8; HULPIAU, Leiestraat, en IMPE, Groote Markt, en in alle goede Apotheken. Prijs der volledige remedie: fr. 3.50; Siroop alleen: 2 frank; men moet in het begin, om de genezing te bekomen, de volledige remedie vragen.

Borduursters Men vraagt seffens goede Borduursters, wel betaald en standvastig werk, bij G. A. Lagae, 59, Vanden Peereboomlaan, Kortrijk.

In den Kortrijkschen Boekhandel
Jeroom Basyn-Joncheere
O. L. Vrouwstraat, 11.
SCHOOL-BUREEL-& TEEKENGERIEF
Papier in rollen en bladen
PAPIEREN ZAKKEN, KOORDEN, DRUKWERK
- Levert alle slach van Boekwerken

De voeding der zieken en der Herstellenden, door de
Revalenta Du Barry

Gemakkelijk te verteren, daar zij de zuren en de aandoeningen der maag doet verdwijnen, en daar het van een goede spijsvertering is dat de gezondheid afhangt, zoo laat haar voordeel zich aldra waarnemen, namelijk voor de maagpijnen, de weerspannigste verstoppingen, de zuren, de buikvliesontstekingen en aanhoudenden afgang, bijna altoos door de zwakheid van dikken darm veroorzakt, de moeilijke spijsverteeringen, de krampen, de zenuwziekten, de gal, de verschillige aandoeningen van den lever, der darmen, en der nieren, de waterzucht, de suikerziekte, de bloedarmoede, de bleekzucht, de koortsen, bronchitis, rhumatism, jicht, influenza, griep, brakingen, oprooiingen en spuwen, alsook de schele hoofdpijnen en nevralgiën, zoo dikwijls veroorzaakt door gewoonlijke of voorbijgaande opgestoptheid.

Orvaux (Eure), 15 April 1875.
Oyonnax (Ain), 17 Februari 1898.

Eene dame alhier, sinds tien jaar aan eene halstarige maagaandoening lijdend, kon niet meer verteren en braakte voortdurend. Sinds zij gebruik maakt van uwe uitmuntende bloem, is deze dame, die slechts nog enkele maanden te leven had, uit oorzake zenuwernissen die haar overvielen, thans heel en al genezen. L. CHANALE.

Sinds vier jaar dat ik uwe onschatbare Revalenta gebruik, lijd ik niet meer aan lendenpijnen, die me gedurende lange jaren vreeslijk kwelden. Ik geniet in mijn 93e jaar van den welstand eener goede gezondheid. Ik heb de eer, enz. LEROY, Pastor.

In doozen: fr. 2.50; fr. 4.50; fr. 7.75, en fr. 17.50, bij alle goede Apothekers en kruideniers.

Kortrijk: Hulpiau, apotheker, Leiestraat 36. De Neus, apotheker, Groote Markt, opvolger van Bossaert.
Iseghem: Rodenbach, apotheker.
Meenen: Van Ost, apotheker, Groote Markt, Sioen, apotheker.
Moscroen: F. Verreux, M. de Philement. Zonder.
Roeselaere: F. Ameye, apoth. Dubuisson, apotheker, Grymonprez, apoth.

AAN DE DAMEN!

Voor het wasschen, verwen, friseeren van pluimen, boas, aigretten, enz., wendt u tot Mta VANDEPUTTE, Sioenstraat, 8, Kortrijk, waar men ook van oude pluimen pleureusen maakt.

Bouwgronden te koopen
tot HEULE, wijk 5 Wegen,
langs den steenweg naar Kortrijk en langs de straat naar de statie aldaar.—Voordeelige bespreken.

Extra schoone gelegenheid tot het uitoefenen van alle handels, of voor prachtig buitengoed.

Zich aanbieden bij DESIDERIUS BETTENS, zaakhandelaar te Kortrijk.

GOEDE REIZIGER

op commissie wordt aanstonds gevraagd voor welgekend huis. — Zeer winstgevende positie.

Zich *schriftelijk* aanbieden binnen de 8 dagen ten bureele van *Het Kortrijksche Volk,* onder de letters R. C.

In volle vertrouwen en goedkoop verkoopen doet wel verkoopen.

Daarom voor uwe Pelsen (FOURRUREN) begeeft u
AU LION D'AFRIQUE
bij de Gezusters EECKHOUT
Wijngaardstraat, 25
KORTRIJK, dicht de nieuwe Koeimarkt.
Huis bestaande sedert het jaar 1880.

Het bijzonderste gekend voor het maken, veranderen en herstellen der FOURRUREN. — *Alles wordt ten huize gemaakt.*

Men kan er de beestjes uitkiezen en doen maken op kommande, volgens overeenkomst van prijs.

Wacht u van geverfde vellen Imitatie want zonder ware kennis is het bijna onmogelijk er een verschil in te maken.

Men kan er ook alle slach van *natuurlijke* en *geverfde Beestjes* bekomen, voor het vervaardigen van alle slach van *Boas, Moffels,* enz. Bijzondere keus van *Astrakan, pattes d'Astrakan, Mongolie, Petit-gris, Schungs, Loutre, Hermine, Chinchilla;* echte en geverfde *Martres de France* en *Martres de Prusse.*

Daarbij *Oogskens, Forms, Kettingen, Flochen,* alsook alles wat den vellenhandel aangaat. Bijzondere keus van *alle slach van Steerten.*

Kuisschen, ontvetting en *bewaring der Fourruren* aan genadige prijzen.

TANDPIJNEN

In 1 minuut stilt de **DENTINOL** totaal en voor altijd de tandpijnen, de hevigste abcessen en zwellingen. Laat geen tanden meer trekken. Een enkel gebruik van **Dentinol** zal ze zekerlijk genezen. Om genezen te zijn eischt den echten

DENTINOL

1.25 fr. het fleschje in alle apotheken.

Depots:
Kortrijk, Descamps-Terrière, Steenpoort, 8.
» Impe, Groote Markt.
» Hulpiau, Leiestraat.
» Deneus, Groote Markt.
Avelghem, M. Vancaemelbeke en R. Vermandere.
Meenen, Flipts en Rotiers.
Waereghem, M. Robberecht, J. Renson.

In den Gouden Kam.
E. COORNAERT-DAVID
Wijngaardstraat, 5, Kortrijk.

Laatste nieuwigheden van Corsets
sterk en goedkoop.

Aanstonds te Huren
STAD KORTRIJK, SINT-ROCHUSLAAN

Drie schoone en groote **Woonhuizen** met drie stagien, groote kelders en hoven afgesloten met muren.

Zich wenden tot den eigenaar, St-Rochuslaan, 62.

HUIS VAN VERTROUWEN
Aug. Scherpereel-Ottevaere
DEERLIJK.
Handel in FOURRUREN, BOOMKWEEKERIJ

Groot assortiment van Fourruren (Vellen) in Skunks, Astrakan, Castor, Mongolie, Vison, Mouflon, Hermine, Vison en Martres.

Bijzondere keus van Astrakan, Pattes d'Astrakan, Caracul, Rat musqué en Loutre voor Paletos en Pelissen.

Al de Fourruren worden ten huize vervaardigd (de klienten mogen zelf de Vellen uitkiezen) waar ook alle veranderingen, vermakingen en herstellingen gedaan worden.

Bij den zelfden zijn er ook te bekomen: alle slach van extra schoone Fruitboomen, Sieraadplanten, Rozen, Conifères, Haag- en Boschplanten.

Vast en zeer voordeelige prijzen.

Dryepondt's
Geneesmiddel voor de maag : : : : : : versterkt en geeft eetlust

Geneest { *Alle maagkwalen, Gal, Zuur, Maagontsteking, Slechte spijsverteering, Slijmziekten, Braaklust, enz.*

Apotheek DRYEPONDT - 7, Wollestraat - BRUGGE

PRIJS: **3 fr. de flesch.**

Dépôt: Apotheek P. MATTELAER
Voorstraat, 50, KORTRIJK

KATHOLIEKE VLAMINGEN KOOPT UWE BOEKEN IN
Veritas
ALGEMEENE BOEKHANDEL
CH & H. COURTIN
26 KIPDORP ANTWERPEN

Huis HENRI DESMET
Leiestraat, 30, Koornmarkt, 1
KORTRIJK
Slaapkamers, Eetzalen, Salongarnituren, Engelsche bedden, Bureaux américains, Zetels, Matrassen, Stoelen, Gordijnen, Stoors, Brise-vues, gewatteerde spreien, Edredons Wolle sargiën.
Groote keus. — Goedkoop.

HANDEL IN WIJNEN EN LIKEUREN
Vreemde en inlandsche Bieren
Julien ROMMELAERE
2, Paleisstraat, Kortrijk.
Champagne MARGAUX & Cie, Epernay
Vermaarde bieren *Usher,*
Extra Double Stout, Pale ale, Scotch ale.

PETIT-BEURRE PAREIN

Geen Grijs Haar MEER!!!

« De Nieuwe London »
doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, belet het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg.
Eischt op den hals: London
In flacons van fr. 1.50 en fr. 2.50
Engelsche Baardtinctuur aan 2 fr. per flacon
Te koop bij Apothekers Drogisten, Haarsnijders en Reukwinkels
In 't groot: Parfumerie Dr Salp, Wachtebeke (België)

Zeep **DADA** Werkdadigheid zonder weerga tegen zomersproeten en huidaandoeningen. De beste voor het behoud eener frische gelaatskleur. Het stuk 0.75
Crème **DADA** Onfeilbaar voor de genezing van kloven; maakt de huid blank IN EEN NACHT. Tube 0.75
Poeder **DADA** Allerfijnst, en op 't gelaat blijvend; onontbeerlijk voor elke toilettafel. De doos 2.50
Te koop in alle goede huizen.

Verkrijgbaar te Kortrijk:
Apotheek A. Descamps-Terrière, Steenpoort, 7.
Drogerij de Krokodil, Groote Markt.
Demeyere, coiffeur, Doornijkstraat.
Lepère-Dubuisson, Leiestraat.
Apotheek de Bie, Rijsselstraat.

ZINK ZINKWIT

VIEILLE MONTAGNE

Regionale depothouders

FIRMA

SAEY & D'HESPEEL

Opvolgers van DE MULIÉ-VERCRUYSSE

Doornijk- en Sint-Jorisstraten

KORTRIJK

TELEFOON 190

Magazijnen van Koper, Tin, IJzer, Staal, Blik, Lood, Platen, Poutrellen, enz.

MEUBELS, SPIEGELS STOVEN

Huis van vertrouwen

V. HAP-DE BRUYNE

38, O. L. Vrouwstraat, Kortrijk

Specialiteit van Engelsche Bedden.
Alle soorten van Meubels, Spiegels, enz.
Matrassen van af 17.00 fr.
GROOTE KEUS VAN STOVEN.

Gemak van betaling op aanvraag.

Te koop bij elke rijwielhandelaar.
Algemeen depot voor België: 22, Schermersstraat, Antwerpen.

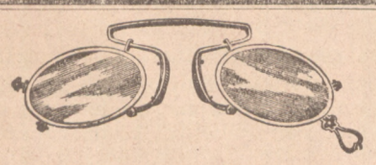

Isid. Ledure - Tremmery

Koornmarkt, 6, KORTRIJK.

Groote keus van Brillen en neusnijpers (pince-nez), van af 1 fr. aan het gezicht nauwkeurig toegepast en verwisselt tot volledige voldoening.

Ook te bekomen stalen, zilveren, nickelen en gouden Brillen en Pince-nez, aan zeer lage prijzen. Barometers, Jumellen, Thermometers.

De voorschriften der Heeren Oogmeesters worden binnen de 48 uren uitgevoerd.

Pekels voor brouwerijen, melkerijen, stokerijen, enz., Waterpassen, Draadtellers, Vergrootglazen.

Allerhande vermakingen en inzetten van glazen. Electrieke Zaklampjes. Volledige keus van Juweelen in goud, zilver en doublé.

BERICHT AAN DE DOOVEN

Met het doel dienst te bewijzen aan de belanghebbenden, vraagt ons een onzer welgekende stadgenoten, M. Verschueren, vader, 84 jaar, St. Pietersnieuwstraat, 128, Gent, de volgende mededeeling op te nemen:

Aan doofheid onderworpen en na allerhande geneesmiddelen gebruikt te hebben zonder eenigen uitslag, had hij het gelukkig gedacht gebruik te maken van de Audio Phonex Lucq. Hij bevestigt dat enkel door het gebruik van dit wetenschappelijk toestel, geheel onzichtbaar, hij volkomene voldoening bekomen heeft. Ook ten titel van dank biedt hij zich aan, aan allen welken uitleg zouden begeeren, 't zij in persoon, 't zij per briefwisseling.

Het zij noodig er bij te voegen om deze aanvraag te volledigen, dat zonder kruiden, op allen ouderdom en in alle gevallen, de Audio Phonex niet alleenlijk het gehoor vermeerdert op de eerste dagen, maar dank zij hare bijzondere werking, zij trapswijzend klimmend het gehoor herstelt en alle oorsuizingen doet verdwijnen.

Voor alle inlichtingen wende men zich bij M. G. Verschueren-Maes, zoon, op gestelde dagen en uren, zooals volgt: de maan- en vrijdag van 2 tot 4 ure, Sint-Pietersnieuwstraat, 128, en den donderdag van 9 tot 11 en van 2 tot 4 ure: Kortrijksche steenweg, 238, te Gent.

N. B.— Men wordt vriendelijk verzocht, als men schriftelijk antwoord begeert te ontvangen, er den noodigen postzegel bij te voegen.

Kiekenkweekers en Landbouwers.

Sterven uwe kiekens van **Cholora, Diphterie, dikke levers, rochel,** ofwel **door oorzaken die gij niet kent,** gebruikt dan onmiddelijk het geneesmiddel **N° 4200,** bereid door **Apotheker R. VERMANDERE van Avelghem.**

Prijzen: dubbel pak 3 fr., pak 1.75 fr., half pak 1 fr.

Lijden uwe kiekens aan het **snot** of ook nog aan **pokken,** gebruikt de **remediën** van **R. Vermandere** en eischt dien naam op het etiket.

Prijzen tegen pokken, dubbele flesch 2.50 fr. flesch 1.25 fr., halve flesch 0.75 fr.

Tegen snot, dubbele flesch 2.50 fr., flesch 1.25, halve flesch 0.75 fr.

N. B. — Deze zijn de eenigste remediën **geschikt voor groote kweekers** door hun **groot gemak van toedienen** en de **volkomene genezingen** er door verkregen.

Depot bij de HH. Apothekers: J. Gautot te Assche, A. Guyot te Ruysbroeck, V. Chielens en K. Dewolf te Brugge, A. Verstraete te Rousselare, H. Ruyssen te Veurne, Th. Hulpiau te Kortrijk, Depaepe te Audenaerde,

J. IMPE-DOUSSY te Kortrijk

Rechtstreeks te verkrijgen tegen terugbetaling met verzendingskosten bij apotheker R. Vermandere te Avelghem.

Maaglijders, vraagt de maagpillen van **R. Vermandere** *in de apothekerijen van*

J. IMPE-DOUSSY *en* **P. MATTELAER**

PIANOS - - DERDEYN

:: ROUSSELARE ::

Fabriek, 2-3-4-5, Gazstraat
Houtstapels: Veldstraat. TEL. 101

Pianos en Auto-Pianos DERDEYN
VERHURING - HERSTELLING - VERWISSELING.

Harmoniums, Violen, Mandolinen en toebehoorten
— MUZIEK IN ALLEN AARD —

IN VERTROUWEN

mag men aanraden aan al degenen die lijden aan **ZILT,** Exzema, Katrienwiel, Baardziekten, Klieven der huid en alle andere **VELZIEKTEN,** van niets anders te gebruiken dan de Wereldberoemde **Wonderzalf en Bloedzuiverend Middel** der **Apotheek DE WALVISCH,** 10, Diepestraat, Antwerpen. *Volledige behandeling:* **2** *fr.*

WEIGERT ALLE NAMAAKSELS.

Te bekomen bij

A. DESCAMPS-TERRIÈRE

Steenpoort, 8, KORTRIJK.

OUD-SOLDATEN!

vilt gij uwe militievergoeding voor e trouwen of onderstand:

WORDT GIJ VERVOLGD

Correctionneel of koophandels rechtbank, moet gij wettelijk scheiden, hebt gij koopwaren geleverd of geld geleend en kunt gij het niet terug krijgen, moet gij erven, enz.

WENDT u voor beiden tot **MATTHYS, Zandberg, 8 GENT.**

Raad kosteloos van 8 tot 11 uren en van 3 tot 6 uren. Postzegel van 0,10 voor schriftel. inlichting.

HUIS VAN PATRONEN

SNIJ- EN NAAISCHOOL
VOOR HEEREN EN JUFFERS
bestuurd door Mr en Mme DE MEERE
CONSCIENSCESTRAAT, 46
aan den tramstilstand *het Appelke,*
open den Zondag en werkdagen.

De grootste en de belangrijkste inrichting en op eigen methode werkende, *gebreveteerd door den Koning der Belgen.*

Leergang van alle kleedingstukken, zooals: blousen, witgoed en genre tailleur.

Busten, Mannequins en Modegravuren, Patronen op maat, passen gratis.

Voor inlichtingen vraagt prospectus, die u gratis zal gezondenworden.

Electriciteit.

Inrichting van licht, dynamos en Motoren.

ED. ROUVROY,

Catalognestraat, 7, Gent.

Telephone 1290.

Voor het Akkoordeeren van Pianos

zich te wenden bij

G. VANTIEGHEM

Wandelingstraat, 6, KORTRIJK.

Portretten van klein tot natuurgrootte. Bijzonderheid voor groepen.

Mutsenmakerij in 't groot

zoekt een persoon om met 't machien te breien, zoo noodig zou geperfection, machien leveren met zeer groote vermindering op fabriekprijs. Goed loon en contract voor lang termijn. Schrijven Z. P. 12, bureel van 't blad.

Kostbare Ontdekking

goedgekeurd door de Maatschappij van Gezondheidsleer van België. (Verslag van 24 Juli 1907).

Genezing in 10 minuten van de hevigste tand- en hoofdpijnen, der migraine en nevralgies, door de CACHETTEN JOS. GAUTHIER, APOTHEKER TE MECHELEN, Officier der Academia Fisico-Chimico Italiana van Palermo (Italië) 1 en 2 fr. de doos van 6 tot 13 cachetten.

De Apotheek *Jos. Gauthier* zendt overal zijne uitmuntende remedie per terugkeerende post, tegen mandaat van 1,05 fr. en 2,10.

Gansch onschadelijk. Nooit missen. Eischt het merk *Antinevralgique Jos. Gauthier,* in blauw gedrukt op ieder cachet.

Depôts te Kortrijk: Apotheek HULPIAU en IMPE, en in alle goede apotheken.

NEEMT NIET ANDERS!
LAAT U NIET OMKLAPPEN!

De nieuwe inschrijvers op **Het Iseghemsche Volk** *voor 1913 ontvangen het blad gratis van nu tot einde December.*

INSCHRIJVINGSBEWIJS.

De ondergeteekende begeert eene inschrijving op **Het Iseghemsche Volk** *voor het jaar 1913.*

Naam .....

Adres .....

Stad .....

VRAAGT OVERAL

VRAAGT OVERAL

Drukker-Uitgever J. VERMAUT,
Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

HUIS JOSEPH VERRIEST

Savarystraat, 13, KORTRIJK.

GROOT- en KLEINhandel in allerhande linnen en katoen:

wit, blauw en ongebleekt; tafel- en bedlinnen, hand- en zakdoeken, cotonnet, flanel, kanefas voor rolgordijnen, los-weefsel voor stikwerk en Normandische cretonne; stamijn voor dames-handwerk, fantasie tafelkleederen en oud linnen. Katoen en wolle sergen. Kloosterstoffen, enz.

Schrijfmachienen

UNDERWOOD Rebuilt

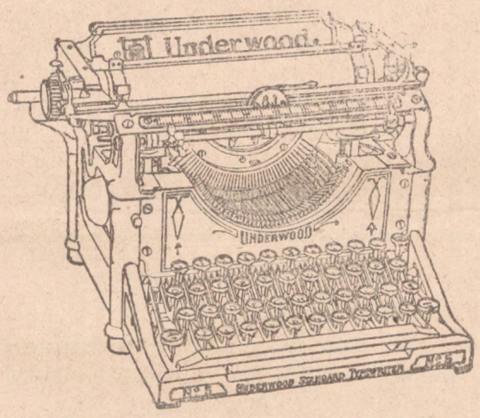

Wie goedkoop eene SCHRIJFMACHIEN koopen wil, vrage de

UNDERWOOD REBUILT

Prijs: 375 fr.

Eenige depothouder voor België

J. VERMAUT

drukker-uitgever,
28, Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

DE NAAIMACHIENEN SINGER

worden geleverd met groot krediet, naar keus der klanten.
Betaling per week, per 14 dagen of per maand.

Machienen van alle modellen aan eenieders bereik

DE BESTE KWALITEIT AAN DEN LAAGSTEN PRIJS.

GROOTE KORTING OP KOMPTANT.

Verwisseling van oude machienen aller stelsels.

KOSTELOOS ONDERRICHT.
GOED VERZORGDE REPARATIEN.

LA COMPAGNIE SINGER, Naamlooze Vennootschap.

27—31, Oud-Kleerkoopersstraat, BRUSSEL.

KORTRIJK, 47, Doornijkstraat.

ISEGHEM, Gentstraat, 22.
MEENEN, Koningstraat, 6.
MEULEBEKE, Statiestraat, 28.
MOESKROEN, Statiestraat, 117.
WAEREGHEM, Stormestraat, 16.
WERVICK, Ooievaartstraat, 5.

TANDPIJNDOODER

1 frank het fleschje

Geneest zoo snel als de bliksem alle pijn voortkomende van holle tanden. Het is het doelmatigste, het goedkoopste en het eerste geneesmiddel dat op zulke groote schaal door eenen vlaamschen apotheker aan het vlaamsche volk te koop gesteld is geworden. — Riskeer **1 frank;** zoo uwe tandpijn op 1/2 minuut niet weg is, krijgt gij **5 frank.**

Hoofddepot: *Apotheek « De Biekorf », Dijkstraat, 36, Antwerpen.*

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapotheek, Yperen

---

Voor uwe **MEUBELS!**

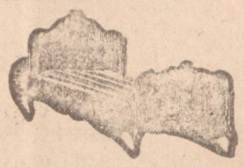

vergeet niet het welgekend huis

JULIEN VANDELEENE

LANGESTEENSTRAAT, N° 24, KORTRIJK.

GROOTE KEUS, LAGE PRIJZEN.

Altijd in magazijn: Slaapkamergarnituren in alle stijlen, Meubels voor eetzalen, Salongarnituren, Amerikaansche bureaux, Herberggerief, Matrassen, Spiegels, Kinderrijtuigen, Karpetten, IJzeren bedden, enz., enz.

— MEN WORDT TER TROUWE BEDIEND —

Belgische Hypotheekmaatschappij EN SPAARKAS

NAAMLOOS VENNOOTSCHAP — Kapitaal 5.000.000 Frank
Zetel te ANTWERPEN, N° 71, KUNSTLEI.

Beheerraad: MM. Baron FREDEGAND COGELS, *voorzitter,* EDOUARD THYS, *ondervoorzitter,* ALPH. ULLENS DE SCHOOTEN, LEON VANDEN BOSCH, HENRI-J. ENGELS.

Collegie der Commissarissen: MM. JEAN DELLA FAILLE DE LÉVERGHEM, *voorzitter,* de Graaf ADRIEN DE BORCHGRAVE D'ALTENA, LEON COLLINET-PLISSART, Baron AUGUSTE DELBEKE, EDOUARD JOLY, de Graaf OSCAR LE GRELLE.

SPAARBOEKJES aan **3.25** % en **3.60** %

RENTEBOEKJES op NAAM met zesmaandelijksche coupons aan **3.80** % of **4** %

Uitgifte van Grondobligatiën aan 4.00 %

Leeningen op Hypotheek — Voorschotten op Titels

AGENTEN

AVELGHEM: M. Aimé Vercruysse, Gemeentesekretaris.
MOEN: M. Eudore Hooghe, Gemeentesekretaris.

IS VERSCHENEN

DE PROVINCIALE

ALMANAK EN WEGWIJZER

VAN DE

STAD BRUGGE

EN DE

Provincie West-Vlaanderen

Uitgaaf 1913 — 134e Jaar.

De Provinciale almanak en Wegwijzer der stad Brugge en der provincie West-Vlaanderen waarvan de bijval van jaar tot jaar toeneemt, is eene uitgaaf **DIE AL DE LAATSTE VERBETERINGEN EN VERANDERINGEN BEVAT** en, doordien hij het publiek **ALLERBEST** *kan inlichten,* onmisbaar geworden is in alle openbare besturen, bij de Geestelijke, Burgerlijke en Militaire ambtenaren, zoo ook bij alle handeldrijvende en neringdoende personen van stad en provincie. Hij is tevens van oneindig nut voor de landbouwers.

Korte inhoud van den Wegwijzer:

De Almanak voor 1913. — De Vervoerdiensten, Markten en Fooren. — De Geestelijke staat van geheel het Bisdom. — Het Koninklijk Huis. — De Ministeriën. — Consulaten. — De Wetgevende Macht. — Het Bestuur van Belgisch Congo. — Al de Besturen van geheel de provincie West-Vlaanderen. — Al de Besturen der stad Brugge. — De wegwijzer der Ambachtslieden, Fabrikanten, Kooplieden, enz., der steden en der groote gemeenten. — De Gemeentebesturen van de 8 arrondissementen der provincie. — Tarief der oude en nieuwe landmaten.

PRIJS { **Gebrocheerd met 1 plan: 0.75 fr.**
Gekartonneerd met 2 plans: 1.50 fr.

Te bekomen ten bureele van dit blad.

UITMUNTENDE

GENEESMIDDELEN

onze lezers bijzonderlijk aanbevolen

sedert jaren lang in 't gebruik, en dagelijks door de geneesheeren aangeprezen om hunne goede bereiding en hunne zekere uitwerking. Iedere hoeveelheid is genoegzaam tot eene volkomene genezing.

13. De Maag- en Bloedpillen

zijn het krachtigste middel om den bloedomloop te versterken en dus de maagwerking te verbeteren.

Onmisbaar voor flauwe vrouwspersonen in 't aankomen en in den tijd der slechte jaren tegen weekheid en verliezen. — Prijs : 1 frank.

Tegen opzending van postbon, verzending overal.

OPGELET : Ieder van deze middels is uitsluitelijk verkocht tot Kortrijk, Onze-Lieve-Vrouwstraat, 6, hoek der Groote Markt en Leiestraat, bij den Apotheker OTTEVAERE RAYMOND, die alles bereidt volgens wetenschappelijke kunstvoorschriften, aan de genadigste prijzen.

BIJZONDER BERICHT : aan landbouwers en liefhebbers raden wij aan het vermaard

Vroompoeder voor peerden, prijs 1.50.

Bleene poeder voor hoornvee, prijs 1.50

Duivenzout R. O. voor alle slach van pluimgedierte, prijs 50 c^men^.

L'UNION SYNDICALE

Naamlooze Maatschappij

Verzekeringsmaatschappij op't leven de branden, ongelukken en andere gevaren.

Maatschappelijk kapitaal : **500,000 fr.**
Gebracht op : **2,000,000 fr.**

ZETEL :

36, rue d'Allemagne, Brussel

Volksverzekeringen. — Lijfrenten.

Het bestuur onderzoekt alle ernstige aanvragen van Agentschap.

Voordeelige voorwaarden aan de Agenten.

DRIE WONDERMIDDELEN

Pillen, Elexir en Poeder.

Pillen Marichal, om duiven met eene bloeiende gezondheid, om hun smettelijke ziekten te beletten, om hun bloed zuiveren vóór en na het broeien, opdat zij in prijskampen het record zouden behouden van vlugheid en van vroomheid, om de uitstekendste overwinningen te behalen, **om gemakkelijk kloeke en krachtige jongen te kweeken,** geef hen de wonderbare PILLEN MARICHAL. *De doos 1 fr. Per mandaat, fr. 1-10.*

Elexir Marichal. Dees elexir is zonder weergâ voor het **snot** te genezen in weinig tijds. Hij bevrijdt de gezonde dieren tegen alle besmettelijke ziekten, als men er 10 druppels van in het drinken mengt. Hij versterkt het bloed en bezorgt een goed muiten.

De flesch, fr. 1-50 ; per mandaat, fr. 1-65.

Poeder Marichal. — Onfeilbaar geneesmiddel tegen bek- of keelzweer, of kroep, enz.

De doos, 2 fr., de halve doos, 1 fr. per mandaat, 10 cent. meer.

Algemeen depot :
Apotheek WAUTHIER, 103, Audergheml. Brussel
Kortrijk. apotheek OTTEVAERE.
Yper. DECREMER en LIBOTTE. apothekers.

Brandig bloed

Huidziekten, Zilt

Eene kostbare remedie !

Jufvrouw Cl. V. M. Van Wieze schrijft het volgende :

« Sinds meer dan vier jaren had ik beenen » en armen vol brand, puisten en barsten, » mijn bloed was dik en brandig. Met dank- » baarheid moet ik zeggen dat de ware levens- » pillen van Fr. Roman mij gansch hebben » genezen. »

Als de bedorvene vochten die in het lichaam zich ophoopen door den bloedsomloop naar de huid worden gericht, verwekken zij er alle soorten van brandige uitslagen.

De **WARE LEVENSPILLEN F. Roman.** door hunne *bloedzuiverende kracht,* brengen de bedorvene vochten terug naar het darmkanaal, ontlasten het lichaam, zuiveren het bloed en daardoor wordt het huidweefsel bevrijd van den toevoer der ontstekende vochten die de ziekten en den brand onderhielden.

De bloedzuiverende kracht der levenspillen is wonderbaar ; men moet dus volstrekt alle namaking weigeren.

Men kan de **WARE LEVENSPILLEN F. Roman** verkrijgen in alle apotheken, aan fr. 1.25 de doos.

:: NIEUWEN BRILWINKEL ::

Wilt gij uw gezicht bewaren en verbeteren

wendt u naar het Huis

E. Castaing-Lepère

« IN DEN BAROMETER »

42, GROOTE MARKT, KORTRIJK

tusschen het *Damberd* en den *Bodega,*

waar gij eene bijzondere keus zult vinden van allerlei brillen en neusnijpers, nauwkeurig aan het gezicht toegepast, van 1 frank af en verwisseld tot volledige voldoening.

Groote keus van stalen, nickelen, zilveren en gouden BRILLEN *en* PINCE-NEZ *aan uitnemende lage prijzen.*

Specialiteit van Barometers, Verrekijkers, Jumellen, Thermometers voor Brouwerijen en Melkerijen. Alle slach van Pekels, Waterpassen, Vergrootglazen, Draadtellers, enz., enz.

Het Huis aanvaardt allerhande vermakingen, alsook het inzetten van glazen.

— Spoedig gediend —

Suikerbakkerij Ter Statie

VANNESTE-BREL

IJzerwegstraat, 1, KORTRIJK

op den hoek aan den Kortrijkschen Bank

TELEFOON 298

Juist aangekomen groote keus van Fransch geconfijt fruit (Fruit confit de France).

Rijke keus van cristalen, zijden en porceleinen bonbonnièren voor *Kerst- en Nieuwjaargeschenken.*

Chocolade der Patrons Patissiers, Milka, Suchard, Gala-Peter.

Gefoureerde en andere Wafels.

Bijzonderheid : Kortrijksche Wafels, Galettes Parisiennes.

Zoetekoek met secade gegarnierd en andere.

Koningskoek aan 1 fr. de kilo.

Fabriek van Scheikundige Meststoffen

RICHARD DE STOBBELEIR

Molenstraat, 69, AALST

Opgeloste en gemalen Guano — Klavervet — Scheikundige Meststoffen (chimiques)

Soda-Nitraat — Superphosphaat — Kaïniet — IJzerslakken, enz.

VRAAGT PRIJS-COURANT.

MUZIEKMAATSCHAPPIJEN

koopt uwe instrumenten in het

HUIS EM. FAUCONIER

Keizer Karelstraat, 83, TE GENT.

BUGLES te beginnen aan fr. 33.00.

Clarinette si b, ebbenhout, 13 sleutels, 2 ringen, fr. 45.00.

franco t'huis geleverd.

VRAAGT PROSPECTUS.

Onze schoonste velden

zijn bemest bij middel van het

ZWAVELZUUR AMMONIAK

die ten andere de beste stikstofmest is.

HET BEVAT 20 TOT 21 t. h. STIKSTOF WELKE DE PLANTEN RECHTREEKS OF NA SALPETERGISTING OPSLORPEN

Met deze meststof, geen stikstofverlies door uitlooging der gronden, geene korsten aan de oppervlakte der velden, geen te kort gewicht bij de aankomst, geene verliezen onder weg en gedurende de lossing ten gevolge van den slechten staat der zakken, geen gevaar voor het vee, geene vruchten vernietigd door onzuiverheden, voor den wasdom schadelijk.

Spaarzaamheid van vervoerkosten, van verhandelen en van uitstrooien ten gevolge zijns grooteren rijkdoms. Mindere hoeveelheid te gebruiken per hectaar, gezien zijn hooger stikstofgehalte en zijne regelmatiger uitstrooiing. Betere verdeeling in den bouwgrond. Regelmatiger wasdom en bijgevolg betere oogst.

Ontvangst, onderzoek en verdeeling tusschen verscheidene koopers vergemakkelijkt, dank aan het regelmatig gewicht en aan de goede hoedanigheid der zakken.

Zelden vervalscht.
Levering vrachtvrij ter bestemmingsplaats, snel en verzorgd.
Schoone, op 100 kilos geregelde en met lood verzegelde zakken.
Overvloedige oogst van goede hoedanigheid.

Dat zijn de voordeelen dezer meststof, welke door al de handelaars en door al de landbouwsyndikaten verkocht wordt.

VOOR ALLE INLICHTINGEN NOPENS HET GEBRUIK, zich wenden tot het

Comptoir Belge du Sulfate d'Ammoniaque
(Naamloos Vennootschap) te BRUSSEL

MISGROEIINGEN VAN 'T LICHAAM

Hré VERDONCK-MINNE

ORTHOPEDIST-SPECIALIST

HENDRIK SERRUYSLAAN 12, OOSTENDE

(bij de Nieuwe Post).

2 maal gebreveteerd voor *Orthopedische toestellen,* leverancier van den *Staat, Burger- en Krijgshospitaal* van Oostende en van de *Orthopedische Kliniek Sanatorium Maritime* van Mariakerke bij-Oostende.

SPOEDIGE en ZEKERE genezing zonder pijn, zelfs van de moeilijkste gevallen door eene BIJZONDERE BEHANDELING.

Onzichtbare Corsets

(eenigste model) voor de genezing der ruggraat die i... he m... te ongemak leveren.

Misgroeiingen van den HALS, de RUGGRAAT, GEBOGEN RUG, SCHOUDERBLAD, KROMME BEENEN, STOMPVOETEN, PLATVOETEN, enz. worden er op zeer korten tijd volkomen genezen.

Op aanvraag zenden wij adressen van genezingen, en belasten ons met het maken van HAND- ARM- en KUNSTBEENEN.

Sprekelijk alle Maandagen, in het Hotel den GOUDEN APPEL, Rijsselwijk, KORTRIJK, van 2 1/2 tot 5 ure namiddag.

Sprekelijk alle Zaterdagen, in het Hotel den *Gouden Hoorn,* Simonstevenplaats, **BRUGGE** van **9** tot **3** ure namiddag ; alle andere dagen ten zijnen huize in den voormiddag.

Kosteloos onderzoek, betaling na tevredenheid.

Het huis VERDONCK wordt bijzonder aanbevolen door de heeren Geneesheeren en het alleen heeft de eer gehad zijne appareils te mogen tentoonstellen in de conferentiezaal der geneesheeren, Groote Markt, te Brussel.

KOUSSEN VOOR GEBORSTEN ADERS OP MAAT.

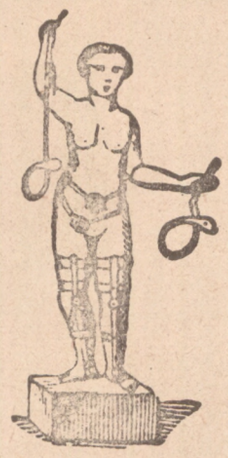

Brevets : N°s 75846 ; 117532.

BREUKEN

Brevets : N°s 2071.4 ; 161918.

Breukbanden zonder staal en zonder elastiek (4 maal gebevet.)

GENEZING ZONDER OPERATIE

François **VERDONCK, Bandagiste,**

Kerkstraat, ANSEGHEM (bij Kortrijk).

BERICHT UIT MENSCHLIEVENDHEID.

Breuklijders weest op uwe hoede ! Laat u niet misleiden door al die verlokkende aankondigingen die wij dagelijks in de gazetten aantreffen, van personen die zich als specialisten, breukmeesters of breukbandmakers willende doen doorgaan, en die van 't vak weinig of niet kennen, en slechts bandenverkoopers zijn en zelfs nooit geen brevet bekomen hebben. — Zwigt u van rondreizende personen.

Wekelijks wordt onze hulp ingeroepen van personen met breuken zoo groot als een kinderhoofd, veroorzaakt door operatie of door het dragen van slechte banden bijzonderlijk door de elastieke, die door hunne uitrekking zonder weerde zijn voor het ophouden eener begin of volledige zakbreuk. Vraagt *honderde adressen* ons uit menschlievendheid gegeven van personen 1, 2 en 3 maal geopereerd en die nu duizendmaal slechter zijn dan voortijds. Neemt wel in acht dat wij door 40 jaren ondervinding aller kunnen beteugelen, door onze veelvoudige stelsels van breukbanden. — Kinderen worden gewaarborgd genezen. — **1000 franks belooning** aan gelijk welken specialist of breuklijder welke het bovengemelde kan weerleggen.

BUIKBANDEN. — Bijzonder huis voor het maken van Buikbanden, voor vrouwen die lijden aan allerhande zakking van den buik. — **KOUSSEN voor geborsten aders.**

ALLES GEWAARBORGD. — KOSTELOOZE RAADPLEGING.

BETALING NA TEVREDENHEID.

Sprekelijk alle MAANDAGEN, van 9 tot 4 u. namiddag, in den *Gouden Appel,* Rijsselwijk, KORTRIJK
Andere dagen te zijnen huize in den voormiddag.

Op verzoek beegeeft M. VERDONCK zich ten huize van eenieder.

PHOTOGRAPHIE D'ART

G. ROESLER-BOLLE

rue Longue des Pierres, 35, COURTRAI

Maison la plus renommée de la contrée, recommandée particulièrement à Messieurs les Ecclésiastiques.

Agrandissements en tous genres : Noir, Sépia, Charbon, Pastel.

Spécialité : Peinture à l'huile d'une grande finesse. Ressemblance garantie.

GRAND CHOIX DE CADRES

Waschpoeder Jeanned'Arc

zonder mededinger

om den potasch te vervangen en de zeep te sparen

wordt

in alle kruidenierswinkels verkocht.

ZILVEREN MEDALIE

Wederlandsche Tentoonstelling Roubaix 1911.

Fabrikanten : TRENTESEAUX Gebroeders

te HERSEAUX (Statie).

ONDERNEMINGEN VAN GASLEIDING

VERWARMING **Telefoon 170** **VERLICHTING**

JUSTIN HOUDMONT & Z^s^

OPVOLGERS VAN V. SENGIER-COURTENS

KORTRIJK, 4, LEIESTRAAT (tegenover 't Stadhuis)

Doorbrandende KACHELS en HAARDEN

met zichtbare vuring en circulatie. voorzien van een onfeilbaar nieuw stelsel tot regeling.

◆ ◆ ◆

Groote keus in LUCHTERS

voor Electriciteit - Gas - Acetylene - Petroleum

GLOEINETJES VAN AF 0.25

SCHOUWVERSIERSELS

KOPER EN ZILVERWERK

KRISTAL - PORSELEIN - GLEISWERK

« EUREKA » geëmailleerd
Fabrikaat « Sougland »

Vulkachel « PAUL KRUGER » in 3 grootten
met bodemcirculatie en wijzerregeling.

A LA VILLE DE PARIS

NIEUWIGHEDEN VOOR DAMEN

26-28, LEIESTRAAT, KORTRIJK.

Het Huis dat best voorzien is en goedkoopst verkoopt. Onze kalanten zullen altijd een wonderschoone keus vinden der laatste nieuwigheden.

Bijzondere toog voor Kanten, Zijden, Linten, Stoffen, Voeringen, Merceriën, Passementeriën, Bloemen en Pluimen, Vorms voor Hoeden, Corsets, Rokken, Bloezen.

BREUKEN

Genezing ZONDER OPERATIE

door den **specialen band DUMONCEAU, vier Brevetten. Eere-diploma** en **zilveren Medalie.** Dees toestel, volkomen **zonder veeren,** is draagbaar dag en nacht zonder ongemak, alle werken toelatende en met regelbare drukking, de scheuren van het darmvlies worden regelmatig vereenigd en men bekomt dadelijke verzachting, verbetering en zekere genezing.

Den heer **A. DUMONCEAU,** specialist, **21, rue aux Choux. BRUSSEL,** geeft volkomene **waarborg** en zend kosteloos allen uitleg. Men kan deze toestellen aanpassen bij den heer **Georges DUMONCEAU,** depositaris 23, KORTESTEENSTRAAT, KORTRIJK. Spreekbaar alle dagen van 9 tot 6 uren.

Algemeene Vertegenwoordiging voor West- en Oost-Vlaanderen

DER SIGARENFABRIEKEN

JOSÉ TINCHANT Y GONZALÈS & Cie

FIRMA

Vermeulen - De Grave

Sigaretten en Tabakfabriek

TE INGELMUNSTER

Vraagt de Sigaren **Quo Vadis.**

Om goed uw eten te verteren

GEBRUIKT DE

PILLEN van Dr GARRIN

Zij verkloeken de maag en het bloed
Zij versterken de zenuwen
Zij geven eetlust
Zij genezen hoofdpijn en migraine
Zij genezen anemie (bloedarmoede)
Zij voorkomen tering (tuberculose).

Deze pillen purgeeren niet; zij verslijten het lichaam niet; zij vergemakkelijken eenvoudiglijk het verteren van het eten, en zij werken op zulkdanige wijze dat er niets verloren ga van de voedingstof die wij innemen. VEEL MENSCHEN IMMERS ETEN NOG AL WEL, DOCH BLIJVEN ALTIJD FLAUW; de oorzaak ligt hierin: dat er veel voedingstof verloren gaat, « het eten komt eruit gelijk het er in gaat. » Het wordt niet verteerd, ofwel het wordt slechts gedeeltelijk verteerd. Het baat immers niet van veel te eten, het bijzonderste is van goed te verteren. De **pillen van Dr Garrin** zijn onder dit opzicht een uitmuntend vereringsmiddel.

Hun gebruik geeft altijd goeden uitslag. Ook zijn zij aangenomen en aanbevolen door menigvuldige doktoors en specialisten.

Gebruikswijze: men neemt 3 tot 4 pillen per dag, ééne voor ieder eetmaal.

Prijs: **1 fr. 25** de doos. — Voor 6 doozen: **7.00 fr.** — Voor 12 doozen: **12.00 fr.**

Depot voor Kortrijk: **Apotheek P. MATTELAER,** Voorstraat, 48, Kortrijk. — Telefoon 221.

ELECTRICITEIT

Onderneming van Licht, Dynamos, Motoren Ventilatoren, enz.

CENTRALE VERWARMING.

Warm water en Stoomverwarming.

F. Van den Bulcke & Zonen

Overleiestraat, 54, Kortrijk.

Achille EEMAN, Aalst

HUIS GESTICHT IN 1876

Kunstguano en Scheikundige vetten

Prijs volgens samenstel — Vraagt Prijs-courant

Al onze vervaardigde kunstvetten bevatten: 1° STIKSTOF onder vorm van nitraat en ammoniak; 2° het PHOSPHORZUUR onder vorm van superphosphaat; de POTASCH onder vorm van oplosbare zouten.

Grondstoffen aan den koers van den dag, zooals:

NITRAAT VAN SODA, Sulfaat van Ammoniak, Superphosphaat, Zwavelzuur Potasch, Chloorzuur Potasch, Kainiet, IJzerslakken, Zwavelzuur IJzer, Plaaster, Samengestelde opgeloste Guano « DE ZON », Phosphaat Bernard en Magnesium. — ZUIVERE BLAUWE ALUIN, Middel tegen de aardappelplaag en 't zwart der granen.

VERGRUIZERS VERMOREL, Eclair n° 1, aan de laagste prijzen.

Joseph Vandeginste, Wevelghem

HORLOGEMAKER-GOUDSMID, **Statiestraat, 13**

Alle slach van Horlogiën, Schouwgarnituren, Regulateurs, Wekkers, &a

-- Volledige keus van juweelen in goud, zilver, doublé, aan voordeelige prijzen. - - - - - - - - - -

ROUWARTIKELEN

Zilveren en verzilverde paternosters.

Verwisselingen en aankoop van goud, zilver, diamant, aan de hoogste prijzen. - - - - - - - - - -

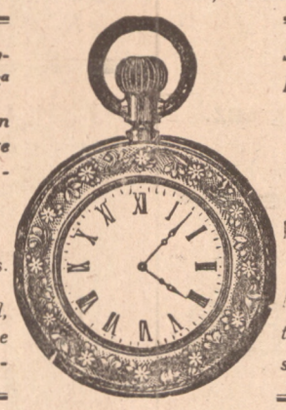

Spiegels, Barometers, Thermometers, Pekels, Verrekijkers, enz. - - - -

ELEKTRIEKE BELLEN

BRILLEN EN PINCE-NEZ.

Men mag verwisselen tot dat men tevreden is. — Glazen volgens voorschrift der oogmeesters. - - - -

: : : : Bijzondere schoone keus van : : : : Zilverwerk, Couverts, Soep- en Koffielepels, enz.

Werkhuis voor alle slach van vermakingen.

BIJZONDERE SCHOONE ARTIKELEN voor 1ste COMMUNIE

ZENUWZIEKTEN! ZENUWZIEKTEN!

JA! JA!

't Is een aangenomen feit:

De wonderbare Poeders van het Wit Kruis

verzachten oogenblikkelijk en genezen spoedig ALLE ZENUWZIEKTEN: Pijnlijke maandstonden, hoofdpijn, schele hoofdpijn (migraine), draaiingen, zenuwkoorts, de hevigste tandpijn, scheuten in de tanden, hartkloppingen, slapeloosheid, gejaagdheid op de zenuwen, zenuwzwakte, vallende ziekte, zenuwaanvallen bij de vrouwen (hysterie), zwaarmoedigheid, stokken in de keel, rheumatisme, fleurecijn, jicht, enz., enz.

De Poeders van het Wit Kruis versterken de zenuwen,

ze zijn gansch onschadelijk en missen nooit hun uitwerksel.

PRIJS: fr. 1.25 de doos; fr. 3.25 de 3 doozen of de drie dubbele doos; fr. 6.25 de 6 doozen of de zes dubbele doos.

Algemeen depot: Apotheek F. TUYPENS, Houtbriel, 24, Sint-Nikolaas, alsook in alle goede apotheken.

Wacht U van namaaksels, ze zijn zonder waarde.

Verkrijgbaar bij MM. Descamps-Terrière, Steenpoort, 8, en Hulpiau, apothekers te Kortrijk.

De Vermaarde ONTDEKKING van den NOORDPOOL.

OM den Noordpool te bereiken waren Peary en zijne amerikaansche gezellen van geen beeren of wolven bang; hadden zij geen kogels of buskruit meer, zij konden zich verdedigen door hunne messen, stokken en zelf door hunne onbeladen geweren; maar in die vochtige en killige streken zouden zij duizendmaal van koud-, vallingen, borstziekten en fleuris omgekomen zijn, hadden zij voor geen voorraad gezorgd van

BORSTPASTILLEN van 1 Frank, van de **Apotheek de Biekorf, 36, Dijkstraat, Antwerpen. Telefoon 6206.**

— Het echte hedendaagsch Volksmiddel: ééne doos is genoeg voor ééne week. —

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapotheek, Yperen

---

SCALDIS RIJWIELEN

Het Rijwiel van den Gentleman

MET RINGVORMIGE LOOPVLAKKEN ONVERSLIJTBAAR EN ONLOSLOOPBAAR

70 % minder wrijving

IDEAAL VOOR HET TOURISME

- FIJNSTE TOEBEHOORTEN -

Motorrijwielen Scaldis

EENVOUDIG EN BETROUWBAAR

1 1/2 HP = Frs 650.—

2 1/2 HP = Frs 850.—

Te koop bij alle fijne werktuigkundigen

KATALOGEN FRANCO OP AANVRAAG

Etablissements SCALDIS. -- Antwerpen

Naamlooze Maatschappij — Kapitaal 500.000 franken

Monopool voor België der beste rijwielspecialiteiten de banden Perfection, de vrijwielnaven O'Karr, de garnituren Bios, de houten velgen Dominion, de kettingen Club, de zadels World de lantaarns Solar.

Antwerpen's Bouw- & Hypotheekbank

Naamlooze Maatschappij. — Kapitaal 2.000.000 Frank.

Zetel: ANTWERPEN, Twaalf Maandenstraat, 13, nevens de Beurs

Voorzitter: Graaf van der Stegen de Schriek.

Beheerders: Baron van der Gracht d'Eeghem; Bernard Janssens, nijveraar te St-Niklaas; Valère Danaux, advocaat te Zoningen; Leopold Vlytsam, koopman te Antwerpen.

Afgevaardigde-Beheerders: Ridder R. de Schoutheete de Tervarent; Jos. Opbeeck, bankier te Antwerpen.

Collegie van Commissarissen: MM. Florent Boeynaems, notaris te Antwerpen; Schöller, advocaat te Antwerpen; Ch. Tuyttens, te Antwerpen.

Spaarboekjes aan **3.60 °/o** 's jaars.
Intrest daags na de storting, zonder op termijn te plaatsen.
Men kan ten allen tijde over zijn geld beschikken.
Kasbons op naam van fr. 500, voor 5 jaar aan **3.75 °/o**
Intrest per zes maanden, betaalbaar ten huize.
Grondpandelijke obligatiën van 15 jaar aan 4 °/o. Stukken van fr. 100, 500 en 1.000.

Leeningen op vaste goederen in eersten rang van Hypotheek aan voordeelige voorwaarden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich in:

AVELGHEM: M. O. Vandemeulebroeke, landm.
BELLEGHEM: M. Camiel Prenen, koster.
CASTER: M. J.-B. Platteau-Puissant, grondeigen.
COYGHEM: M. Sylvain Bekaert, Koster-verzek.
CUERNE: M. Jules Melsens, gemeente-sekretaris
DEERLIJK: M. Prosper Opsomer.
GYSELBRECHTEGEM: M. Hector De Groote.
HARELBEKE: M. Jul. Plaetsier-Gryspeert, hand.
HEESTERT: M. Alfred Van de Walle.
HULSTE-BAVICHOVE: M. P. Vandenbulcke.
MARCKE: MM. Cyr. en Gabr. De Brabandere.
MOEN: M. Ernest Coene, verzekeraar.
OOTEGHEM: M. Alois Hoet, koster.
PLOEGSTEERT: M. C. Bossaert, Armentierstr.
STACEGHEM: M. Albert Vlieghe.
TIEGHEM: M. Alfons Supply.
VICHTE: M. Remy Faveere.
WAERMAERDE: M. Teophiel Meire.

Alleen hoogst gewaardeerde personen worden gevraagd als Agent, voor elke gemeente niet vertegenwoordigd.

RHUMATISM GENEZEN

572e bewijs van genezing. M. Guillaume-Paul Denil, Hospitaalstraat, 186, te Opwijck, schrijft: « Sedert meer dan 5 jaren leed ik van geweldige pijnen van rhumatism. Verleden jaar heb ik twee doozen **William Cachetten** genomen en sedert dien ben ik zoo wel dat het ongelooflijk is: ik kan u niet genoeg bedanken over mijne genezing. Ten einde deze te helpen die lijden laat ik u geerne toe dezen brief te veropenbaren. »

Indien gij lijdt aan rhumatism, jicht, heupjicht, lendenpijnen, enz., weest overtuigt dat de **Cachetten William** die M. Denil genezen hebben, u ook genezen zullen. Dadelijke verzachting: genezing binnen de acht dagen.

In doozen van 2 fr. de 15 cachetten. — 3 fr. de 25 cachetten.

Apotheek MICHOT te Charleroi en bij alle apothekers van België.

Kortrijk, Hulpiau, Deneus; *Meenen,* Flipts; *Rousselare,* Van Houwe; *Moeskroen,* Maes; *Iseghem,* Rodenbach, Verhamme, en **overal.**

VLAMINGEN, LEEST!

Nieuwe boeken verschenen bij den uitgever J. Vermaut Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

De Weg naar het Licht, door J. Jörgensen. — Prijs: 3.50.
Reiner Leven, door J. Guibert. — Prijs: 1.50.
School en Karakter, door Förster. — Prijs: 3.00.
De Geuzenstad, door Karel Van den Oever. — Prijs: 3.00.
Uit het Leven der Dieren, door Cæsar Gezelle. — Prijs: 3.00.
Uit het Leven der Dieren, door Cæsar Gezelle. — Prijs: 10.00.
De Wellevendheid. — Prijs: 1.10.
Langs stille Paden, door Arm. Van Veerdeghem. — Prijs: 2.00.
Leliën van Dalen, door Cæsar Gezelle. — Prijs: 3.00.
Samuel, gedicht bijbelspel door Bertholf Biekens. — Prijs: 1.25.
Uit dagen van Jong leven, door Bertholf Biekens. — Prijs: 2.00.

SCHRIJVERS laat uwe boeken drukken bij den uitgever J. VERMAUT Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

CHAMPAGNE MERCIER EPERNAY

STOCK EN CAVES	16.000.000	BOUTEILLES
VENTE ANNUELLE	4.500.000	BOUTEILLES
LONGUEUR DE CAVES	21	KILOMÈTRES

Agent: R. GRYMONPREZ-SOETE, Doornijkwijk, 9, Kortrijk